

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA  
V NITRE  
TECHNICKÁ FAKULTA**

**FINANČNO - EKONOMICKÁ ANALÝZA VYBRANÉHO  
PODNIKATEĽSKÉHO SUBJEKTU**

**„PS-MOS s.r.o.“**

**Diplomová práca**

Študijný program:	Poľnohospodárska technika a komerčné činnosti
Študijný odbor:	Poľnohospodárska a lesnícka technika
Školiace pracovisko:	Katedra ekonomiky
Školiteľ:	Ing. Magdaléna Laurová, CSc.

**Nitra, 2011**

**Bc. Ivan Balážik**

## **Čestné vyhlásenie**

Podpísaný Ivan Balážik vyhlasujem, že som záverečnú diplomovú prácu na tému Finančno-ekonomická analýza vybraného podnikateľského subjektu PS-MOS s.r.o. vypracoval samostatne s použitím uvedenej literatúry.

V Nitre 15. marca 2011

**Bc. Ivan Balážik**

## **Pod'akovanie**

Touto cestou vyslovujem poďakovanie pani Ing. Magdaléne Laurovej, CSc. za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej diplomovej práce.

## **Abstrakt**

Cieľom diplomovej práce bolo zhodnotiť podnik PS-MOS s.r.o. Údaje použité v práci sme čerpali zo Súvahy, Výkazu ziskov a strát a z Výročných správ podniku PS-MOS s.r.o. Vychádzali sme z rokov 2008 - 2010. Úlohou bolo zhrnúť dosiahnuté výsledky a porovnať ich s výsledkami, ktoré by mali nastať. V úvode sme sa snažili priblížiť histórii ekonomiky, k problémom a podmienkam fungovania podnikateľských subjektov v trhovej ekonomike. V ďalšej kapitole sú uvedené názory slovenských ale aj zahraničných autorov na finančné a ekonomické zhodnotenie podniku.

Cieľ práce je uvedený v druhej kapitole, kde sme ďalej vymenovali časti finančnej analýzy ex post.

Kapitola tri je venovaná metodike práce, v ktorej sme podrobnejšie rozobrali a charakterizovali produkty, finančnú situáciu podniku, ekonomické ukazovatele, finančnú analýzu a ukazovatele finančnej analýzy.

Kapitola štyri obsahuje výsledky práce. V prvej fáze sme sa snažili charakterizovať analyzovaný podnikateľský subjekt, jeho vznik, organizačné členenie podniku a predmet činnosti. Druhá časť je venovaná produktom spoločnosti, ich technickým vlastnostiam a použitiu. Tretia časť obsahuje ekonomické zhodnotenie podniku a to stav, vývoj a štruktúra majetku, obežný a neobežný majetok a analýza výnosov a nákladov. Posledná štvrtá časť je venovaná finančnej analýze ex post, kde boli popísané jednotlivé ukazovatele likvidity, zadlženosti, aktivity, rentability a nett cash flow. Je dôležité dodať, že spoločnosť počas rokov 2008-2010 profitovala.

### **Kľúčové slová:**

finančná analýza, ekonomická analýza, produkty, trh, finančná analýza ex post

## **Abstract**

The aim of my diploma work was to evaluate enterprise PS-MOS s.r.o. Data used in this work were taken from Balance sheet, Financial profits and losses report and from company annual report taking into consideration years 2008-2010. Our task was to summarize achieved results and compare them with those planned. In introduction we try to get closer to economic history and we try to approach the problems and conditions of how does business subject work in market economy. Next chapter presents opinions of slovak as well as foreign authors on company economic evaluation and financial analysis.

Object of this work is presented in second chapter where we also appoint parts of financial analysis.

Third chapter deals with work methodology looking in detail into products, company financial situation, economic indicators, financial analysis and its indicators.

Chapter four contains work results. In the first part of this chapter we tried to characterize analysed company subject, its formation, organizational structure and object of activity. Second part deals with company products, their technical facilities and usage. Third part consist of company economical evaluation, its status, development assets structure, short-term assets and analyses of cost and business revenues. Final fourth part deals with financial analysis ex post were we describe liquidity indicators, backlog, activity, profitability and nett cash flow. It is important to stress that the company was profitable during the years 2008-2010.

### **Key words:**

financial analysis, economic analysis, products, market, financial analysis ex post

## Obsah

<b>ÚVOD.....</b>	<b>8</b>
<b>1 PREHLAD O SÚČASNOM STAVE RIEŠENEJ PROBLEMATIKY .....</b>	<b>10</b>
<b>2 CIEĽ PRÁCE.....</b>	<b>20</b>
<b>3 METODIKA PRÁCE .....</b>	<b>21</b>
<b>4 VÝSLEDKY PRÁCE .....</b>	<b>33</b>
4.1 Charakteristika analyzovaného podniku .....	33
4.1.1 Organizačné členenie podniku .....	33
4.1.2 Predmet činnosti .....	33
4.2 Produkty spoločnosti.....	34
4.3 Ekonomické zhodnotenie podniku.....	45
4.3.1 Stav, vývoj a štruktúra majetku .....	45
4.3.2 Posúdenie financovania obežného a neobežného majetku .....	49
4.3.3 Analýza výnosov.....	50
4.3.4 Analýza nákladov.....	50
4.4 Finančná analýza ex post .....	54
4.4.1 Ukazovatele likvidity .....	54
4.4.2 Ukazovatele zadĺženosti .....	56
4.4.3 Ukazovatele aktivity .....	59
4.4.4 Ukazovatele rentability .....	60
4.4.5 Nett cash flow .....	62
<b>5 ZÁVER .....</b>	<b>63</b>
5.1 Návrh na využitie výsledkov .....	64
<b>6 ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY .....</b>	<b>65</b>
<b>7 PRÍLOHY.....</b>	<b>67</b>

## ÚVOD

V roku 1989 nastal v Slovenskej republike veľký prelom. Zmena hospodárskeho a politického systému priniesla veľké množstvo príležitostí, ale taktiež rizík, ktoré môžu byť dôvodom vážnych hospodárskych alebo ekonomických kríz, ktoré predtým neboli známe. Čím ďalej tým viac je ťažšie ich včas odhaľovať. Stupňujúca sa dôležitosť sa stala spoločným definujúcim aspektom novej ekonomiky. Dá sa povedať, že bývalá ekonomika bola národne orientovaná a nová ekonomika má globálny charakter. Globalizácia je proces, ktorý sa zaoberá zmenami v ekonomike, ktoré nastali v dôsledku liberalizácie obchodu a taktiež zmien vlastníckych vzťahov.

Súčasnú podnikateľskú prostredie je v tomto období trhového hospodárstva poznačené rôznymi rozsahmi problémov, ktoré je čoraz ťažšie riešiť prostriedkami, na ktoré sme boli zvyknutý. Svetová hospodárska kríza, ktorá sa nachádza v našej ekonomike v poslednom období prináša so sebou nestabilnú ekonomickú situáciu, stúpajúce náklady a zhoršenú situáciu na trhoch. Poslanci rokujú o budúcnosti priamych platieb, o poľnohospodárstve a medzinárodnom obchode či zabezpečení dodávok. Výrobnej kríze treba predísť a k tomu je potrebné vytvoriť kľúčový nástroj pre úspešné organizovanie fungujúceho trhu výroby. Taktiež nás čaká čerpanie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie, kde je však podmienkou kvalitné spracovanie projektov pre využitie týchto prostriedkov. Tieto problémy, ktoré značne ovplyvňujú správanie sa subjektov na trhu nútia podnik neustále zlepšovať a zdokonaľovať procesy a systémy riadenia a pružne reagovať na novovzniknuté situácie. Podnik musí byť schopný hodnotiť, odhaľovať riziká, analyzovať a hodnotiť výsledky daných aktivít ako aj plánovať a programovať vývoj podniku.

Úspešná adaptácia podniku v ekonomike závisí od chápania prostredia, v ktorom sa podnik nachádza, teda od schopnosti podnikového manažmentu reagovať na nové zložitejšie podmienky uplatnenia na trhu a od poznania svojej finančnej situácie. Práve tu je hlavné pole pôsobnosti finančnej analýzy. Finančné riadenie je predpokladom pre dosiahnutie prosperity a konkurencieschopnosti a preto má veľký význam, aby podniky upriamili svoju pozornosť aj na zhodnotenie finančného riadenia svojho podniku. Jedným z hlavných nástrojov riadenia je finančno-ekonomická analýza. Jej obsahom je hodnotenie výsledkov a identifikácia činiteľov, ktoré determinovali doterajší vývoj podniku a taktiež jeho budúci vývoj. Analýza finančnej situácie má dôležitú úlohu aj pri zostavovaní podnikateľských plánov, ktoré smerujú k dosiahnutiu podnikových cieľov.

Ekonomické zhodnotenie podniku a finančná analýza, ktorou zisťujeme finančnú situáciu podniku aj jej budúci vývoj je dôležitým aspektom v rámci ekonomickej a hospodárskej existencie pre všetky podnikateľské subjekty. Dôležitým predpokladom je, aby manažéri podnikov zistili včas riziká, ktoré môžu spôsobiť vážne problémy podniku. Finančný stav je zrkadlom úspešnosti alebo neúspešnosti podniku a tiež teda tvorbou imidžu, ktorý je veľmi dôležitým aspektom pri udržaní sa na trhu. Všetky podnikateľské subjekty chcú dosiahnuť svoje stanovené ciele, medzi ktoré patrí približovanie sa úrovni zodpovedajúcej krajinám Európskej únie, zvýšenie produktivity práce a samozrejme dosahovanie zisku.



# 1 PREHĽAD O SÚČASNOM STAVE RIEŠENEJ PROBLEMATIKY

Analýza vystupuje v riadení ako hlavný nástroj poznania. V tomto tvrdení sa zhodujú názory mnohých odborníkov zaoberajúcich sa finančnou a ekonomickou analýzou. Analýza vlastne znamená rozloženie nejakého celku na jeho časti, zložky a prvky, z ktorých sa skladá. Podrobuje sa jej mnoho statických a dynamických javov od celkom jednoduchých až po veľmi zložité. V danom prehľade o súčasnom stave riešenej problematiky uvádzame názory niektorých domácich, ale tiež aj zahraničných autorov.

**SIVÁK, R (2005)<sup>1</sup>** Súčasný vývoj a stav finančnej štruktúry slovenských podnikov je hlavne výsledkom vývoja finančnej štruktúry podnikov počas obdobia direktívne riadenej ekonomiky. Tiež je výsledkom individuálnych podmienok v jednotlivých podnikoch, ako sú napríklad potreba reštrukturalizácie, štruktúry vlastníkov a rôznych ekonomických ukazovateľov.

**BIELIK, P., GURČÍK, Ľ., GAJDOŠ, I. (2003)<sup>2</sup>** Charakterizujú ukazovatele finančnej analýzy ako aj zdroje informácií pre finančnú analýzu, ktoré môžeme v zásade rozdeliť na externé a interné. Medzi externé sa zaraďujú predovšetkým informácie typu oficiálnych správ Štatistického úradu SR, rezortné správy hodnotiace ekonomickú situáciu podnikov. Interné informácie sa môžu členiť na finančné a nefinančné. Medzi finančné informácie patrí účtovná uzávierka, ktorá pozostáva zo súvahy. Súvaha je výkazom poskytujúcim informácie o majetku podniku a o kapitálových zdrojoch jeho krytia. Pri analýze súvahy sa používajú metodické prístupy ako sú analýza absolútnej hodnoty súvahových položiek aktív a pasív, hodnotenie štruktúry majetku a kapitálových zdrojov, skúmanie majetku a zdrojov jeho krytia ako aj časová analýza jednotlivých súvahových položiek.

---

1. SIVÁK, R. : Teória politiky kapitálovej štruktúry a majetkovo finančnej stability podnikateľských subjektov. Vydavateľstvo Ekonóm, Bratislava 2005

2. BIELIK, P., GURČÍK, Ľ., GAJDOŠ, I. : Dôchodkovosť poľnohospodárskych podnikov v SR. SPU Nitra, 2003, 57-62 s., ISBN 80-8069-220-3

**BELICA, M (2002)**<sup>3</sup> Základným poslaním analýzy je predvídať a cielene ovplyvňovať ekonomické procesy v podniku, či už v súčasnosti alebo budúcnosti. Finančnú situáciu podniku ovplyvňujú činitele, ktoré je možno rozdeliť na interné a externé. Interné pôsobia vo vnútornom ekonomickom prostredí podniku a je to vlastne množina faktorov a vzťahov medzi nimi, ktoré možno výrazne ovplyvňovať. Externé pôsobia skorej objektívne a sú málo ovplyvniteľné vnútornými činiteľmi podniku.

**ZALAI, K. a kol. (2004)**<sup>4</sup> Finančný analytik , ktorý sa zaoberá príčinami súčasného stavu podnikových financií má rôzne možnosti získať potrebné informácie. Z kapitálového trhu mu poskytujú informácie cenné poznatky, čiže burzové správy. Tiež môže využívať rozmanité externé informácie z ekonomického okolia, ktoré môžu mať podobu rôznych štúdií a štatistických materiálov o vývoji ekonomiky. Zaujímavé sú tiež interné nefinančné podnikové údaje. A nakoniec veľmi potrebným zdrojom údajov je účtovná evidencia podniku.

**OBTULOVÍČ, P. (2000)**<sup>5</sup> Popri pomerových ukazovateľov sa čoraz častejšie začínajú dávať do pozornosti komplexnejšie súhrnné prístupy, ktoré sú založené na metódach matematickej štatistiky. Poznáme niekoľko najznámejších ako sú napríklad Beaverova jednorozmerná diskriminačná analýza, Altmanov index finančného zdravia, Index bonity, Beermanova diskriminačná metóda. Cieľom je, aby sa čo najobjektívnejšie vystihla finančno-ekonomická situácia podniku a na tomto základe prognózovať jej budúcnosť.

**KAJANOVÁ, J. (2005)**<sup>6</sup> Náklady vo všeobecnosti sa vymedzujú ako vynaloženie ekonomických zdrojov podniku na určitý výkon, od ktorého je očakávaný určitý ekonomický efekt. Inak sa to dá povedať, že ide o v penizoch vyjadrenú účelovú spotrebu výrobných faktorov, ktoré súvisia s výrobnou činnosťou podniku.

---

3. BELICA, M. : Podnikové financie, SPU Nitra, 2002, 171 s., ISBN 80-8069-006-5

4. ZALAI, K. a kol. : Finančno-ekonomická analýza podniku. Bratislava, 2004, 44 s., ISBN: 80-7140-562-2

5. OBTULOVÍČ, P. : Finančná analýza podnikov s využitím matematicko-štatistických postupov, IN: Zborník vedeckých prác z konferencie Medzinárodné vedecké dni 2000 SPU Nitra

6. KAJANOVÁ, J. : Náklady a ceny. Bratislava: IRIS, 2005, 46 s., ISBN 80-89018-92-0

**DVOŘÁK, M. (2003)**<sup>7</sup> Finančná analýza „ ex ante “, je podľa neho orientovaná perspektívne. Jej cieľom je predvídanie finančnej situácie podniku v blízkej budúcnosti. Východiskom pre ňu je súčasná finančná a ekonomická situácia podniku, ktorej vývoj predpovedáme do budúcnosti. Možnosť predvídať finančnú situáciu, čiže schopnosť nazrieť do budúcnosti, umožňuje včas realizovať také opatrenia, ktorými odstránime možné príčiny spôsobujúce problémy v podnikových financiách. Metódy, ktoré dokážu včas predvídať krízy sa nazývajú metódy včasného varovania. Autormi takýchto metód boli napríklad Tamari, Beaver a Altman. Môžu to byť manažéri podniku hodnotiaci jednotlivé divízie svojej spoločnosti, tiež akcionári vlastiaci akcie podniku, makléri hodnotiaci dané podniky, alebo v neposlednom rade aj podnikateľ vykazujúci výsledky svojho hospodárenia.

**VLACHYNSKÝ, K. a KRÁĽOVIČ, J. (2002)**<sup>8</sup> Informačným zdrojom analýzy finančnej situácie sú účtovné výkazy a to súvaha, výkaz ziskov a strát, príloha k účtovnej uzávierke. Základom je súvaha, kde z podnikovej analýzy majetku a zdrojov krytia vyvodzujeme podmienky reprodukčného procesu. Najlepším rozhodnutím je preto vertikálna a horizontálna analýza súvahy. Vertikálna je štruktúrna analýza majetku a poukazuje hlavne na produkčnú silu firmy. Štruktúra kapitálu poukazuje hlavne na zadlženosť firmy, čiže je to podiel vlastného a cudzieho kapitálu. Horizontálna analýza súvahy sa zaoberá posúdením primeranosti vzťahov medzi majetkom podniku a finančnými zdrojmi jeho krytia. Vzniknuté relácie medzi majetkom podniku a zdrojmi jeho krytia vyjadrujú dve pravidlá. Je to zlaté bilančné pravidlo a zlaté pravidlo financovania.

Požiadavka na zlaté bilančné pravidlo je, aby dlhodobo viazaný majetok bol financovaný kapitálom, ktorý má podnik trvalo k dispozícii. Za korektný sa považuje taký stav, keď máme dlhodobých zdrojov viac ako je objem dlhodobého majetku. Vtedy je podnik označovaný ako „ prekapitalizovaný “. Od zlatého pravidla financovania sa vyžaduje, aby finančný zdroj (kapitál) bol k dispozícii istý primeraný čas. Teda vlastne taký, ktorý zodpovedá životnosti majetku obstaraného na jeho základe.

---

7. DVOŘÁK, M. : Determinanty tvorby výsledku hospodárenia v SR. IN: Zborník vedeckých prác z medzinárodnej konferencie – Faktory úspešnosti. Nitra: SPU 2003, 103-107 s., ISBN 80-8069-434-6

8. VLACHYNSKÝ, K. a KRÁĽOVIČ, J. : Finančný manažment. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave, 2002, 5 s., ISBN 80-89047-17-3

**SEDLÁČKOVÁ, H. (2000)**<sup>9</sup> Analýza zdrojov kladie zvláštny dôraz jednak na zdroje a tiež na štruktúru zdrojov, respektíve väzby medzi nimi. Úroveň týchto vzťahov závisí tiež na schopnostiach podniku využiť existujúce zdroje.

Čo sa týka formulácie stratégie, tu je kľúčovou otázkou čo môže podnik urobiť, k čomu je vybavený. Znamená to, aby sa prihliadalo na schopnosti a zdroje podniku ako na základ budovania konkurenčnej výhody. Analýza zdrojov a schopností je východiskovým aspektom pre posúdenie strategickkej spôsobilosti podniku. Ich hlavným cieľom je posúdiť strategický potenciál dostupných existujúcich zdrojov, taktiež ich kvalitu a zvlášť mieru jedinečnosti a dosiahnuteľnosti pre konkurentov. Jedným z významných aspektov je poznanie, že podniky sú viac než len súbor určitých zdrojov. S ohľadom na význam pre formuláciu stratégie je možné očakávať ďalšie prehlbovanie vnútorných zdrojov pričom analýza vnútorných zdrojov a schopností zahŕňa zdrojový prístup k stratégii a je relatívne mladým prístupom.

**GURČÍK, L. (2004)**<sup>10</sup> Dominujúcim zmyslom finančnej analýzy je dospieť k určitým záverom o celkovej finančnej a hospodárskej situácii daného podniku a poskytnúť dôležité informácie manažmentu podniku pre rozhodovanie. Nato aby sa dala zhodnotiť finančná situácia, využívame metódy finančnej analýzy, a to buď metódu absolútnu, ktorá spočíva vo vzájomnom porovnávaní absolútnych údajov za rôzne časové úseky alebo metódu pomerových ukazovateľov založenú na percentuálnom vyjadrení vzťahu jednotlivých položiek k zvolenému základu v časovom rade.

Činnosť môžeme rozdeliť do postupových oblastí výkonu analýzy, kde prvá oblasť analytickej činnosti pozostáva z rozboru vykazovaných účtovných údajov, ktoré sú získané predovšetkým z výkazov finančného účtovníctva vplývajúcich na celkový výsledok podnikateľskej činnosti podniku. Druhá oblasť je zložená z kombinácie jednotlivých faktorov podnikateľskej činnosti, vzťahmi medzi nimi a z vzájomnej súvislosti.

---

9. SEDLÁČKOVÁ, H. : Strategická analýza. Praha: C.H.Beck, 2000, 77 s., ISBN 80-7179-422-8

10. GURČÍK, L. : Podnikateľská analýza a kontroling. Nitra: SPU, 2004, 52 s., ISBN 80-8069-449-4

**KÖNIGOVÁ, M. (2004)**<sup>11</sup> Každý podnikateľský subjekt prechádza vo svojej podnikateľskej činnosti určitou krízou. Dobré zvládnutie stavov krízy sa môže stať pozitívnym stimulom ďalšieho rozvoja podniku. Z iného pohľadu kríza často završuje stagnáciu a neschopnosť niektorých podnikov prispôbiť sa meniacim podmienkam. Pokiaľ manažment alebo vlastníci nie sú schopní zvládnuť krízu, môže jej prepuknutie a nežiaduce vplyvy viesť až k zániku podniku. Použitím finančných ukazovateľov ako je napríklad systém včasného varovania sa nepovažuje za vhodné riešenie. V tomto prípade je hlavným nedostatkom skutočnosť, že tieto ukazovatele rozpoznávajú krízu až vo chvíli, keď sa jej dopady prejavujú vo finančnej oblasti. Vo finančnej oblasti sa negatívny vývoj prejavuje až s výrazným časovým oneskorením. A týmto sa znižuje možnosť podniku prispôbiť sa vzniknutej situácii a včas odstrániť vznikajúce ohrozenie.

Ekonomickú efektívnosť a finančnú stabilitu ovplyvňuje voľba štruktúry finančných zdrojov. Cudzie zdroje financovania sú lacnejšie ako vlastný kapitál. Zvyšovanie podielu cudzieho kapitálu na úkor vlastného kapitálu vedie k zlepšovaniu ekonomickej efektívnosti. Opačný vplyv má zvyšovanie podielu cudzieho kapitálu na finančnú stabilitu. Optimálna štruktúra financovania musí byť určitým kompromisom medzi preferenciou ekonomickej efektívnosti a finančnej stability. Zlé závery o danom vývoji hospodárskej situácie podniku sú vnímané a prijímané vtedy, ak vedenie podniku kladie dôraz predovšetkým na hodnotenie dosiahnutého hospodárskeho výsledku za dané obdobie. Dôvodom pre vypracovanie výkazu cash flow je skutočnosť, že hospodársky výsledok je manipulovateľný a je možné ho vyčíslieť v rôznej výške bez porušenia zákona. Akýkoľvek druh krízy so sebou zároveň prináša aj zmenu sociálnej klímy podniku. Napätie vzniknuté v pracovných skupinách výrazne ovplyvňuje a narušuje úsilie vedenia o odtrhnutie podniku z krízy. V priebehu krízy by mali byť zamestnanci podniku informovaní o vzniknutej situácii a jej priebehu. Správnym riešením ako sa na hroziacu krízu pripraviť je vypracovanie krízového scenára.

---

11. KÖNIGOVÁ, M.: Využití finanční analýzy k identifikaci krize v podniku, Nitra: SPU, 2004, 523, 527-528 s. ISBN 80-8096-356-0

**ALEXY, J. a SIVÁK, R (2001)**<sup>12</sup> Významné zásady finančnej analýzy sú:

- Ciele podniku, kde analýza podniku sa musí podriaďovať účelu, ktorému slúži,
- Konkrétnosť, vyžaduje vecné zameranie analýzy, záverov i návrhov opatrení v reálnom čase
- Komplexnosť, ktorá zabezpečuje ucelený pohľad na skúmaný jav alebo proces v podniku,
- Systematickosť, plní požiadavku zachovávať kontinuitu minulosti, súčasnosti a budúcnosti pri analýze,
- Objektívnosť a kritičnosť, analýzou kladných a záporných činiteľov, ktoré ovplyvňujú hospodársku činnosť podniku treba objektívne rozlíšiť, aby sme získali pravdivý obraz o skutočnosti. Tiež treba poznať dôsledky úspechov a neúspechov a z toho vyvodit' závery pre ďalšiu prácu.

**GRUNWALD, R. (2000)**<sup>13</sup> Finančné zdravie sa javí ako ohrozené, ak je zistený pomerový ukazovateľ mimo interval prijateľných hodnôt. Ak sa zistený pomerový ukazovateľ nachádza v intervale prijateľných hodnôt, potom je finančné zdravie tým lepšie, čím je zistená hodnota od krajnej prijateľnej hodnoty vzdialenejšia v žiaducom smere.

Daná interpretácia sa považuje za orientačnú, pretože pri hodnotení finančného zdravia je tiež dôležitá klásť dôraz na špecifické podmienky firmy.

- či ide o cyklické odvetvie, ktoré je viac ovplyvniteľné hospodárskym cyklom
- aká je finančná sila firmy
- či dodáva na zahraničné trhy, kde je silnejšia konkurencia ako na domácom trhu
- aké sú v danom obore platobné podmienky
- či je podnik súčasťou skupiny alebo nadnárodnej korporácie

---

12. ALEXY, J., SIVÁK, R.: Finančno-ekonomická analýza. Trenčín TU, 2001, 4-12 s., ISBN 80-88914-30-2

13. GRUNWALD, R.: Prijateľné hodnoty pomerových ukazovateľů finančného zdraví. 2000, 37-40 s.

**SYNEK, M. (1994)**<sup>14</sup> Finančným manažmentom uvádza riadenie finančných procesov podniku v podmienkach trhového hospodárstva. Pretože všetky rozhodnutia a procesy prebiehajúce v podniku majú v konečnom dôsledku istý vplyv na výnosy alebo náklady a tým na finančné výsledky. Finančný manažment je zjednocujúcim faktorom celého systému riadenia podniku.

Finančný manažment chápaný ako riadenie finančných procesov v podniku zahŕňa štyri činnosti:

1. Finančné plánovanie, jeho hlavnou úlohou je formulovať finančné ciele podniku. Vychádza z prognózy objemu predaja – určuje vo svojej dlhodobej zložke potrebu kapitálu a spôsoby jeho získania. V krátkodobej zložke sleduje zabezpečenie platobnej schopnosti a likvidity podniku. Za najdôležitejšie finančné ciele podniku sa spravidla považujú likvidita, rentabilita a stabilita.
2. Finančné rozhodovanie zahŕňa strategické a operatívne rozhodnutia. Strategické rozhodnutia sa týkajú najmä vzťahov podniku k ekonomickému okoliu. Operatívne rozhodnutia sa zameriavajú spravidla do vnútra podniku. Na základe poznania potrieb hľadá alternatívne riešenia, hodnotí možné alternatívy, ktoré sú najvhodnejšie na dosahovanie podnikateľských cieľov. Finančné rozhodovanie prebieha v podmienkach neistoty.
3. Organizovanie finančných procesov je každodenná činnosť, ktorá zabezpečuje, aby sa prijaté finančné rozhodnutia v podniku uplatňovali. Súčasťou tejto činnosti je organizovanie vnútro podnikovej komunikácie a motivovanie pracovníkov.
4. Finančná analýza a kontrola hodnotí stupeň dosahovania finančných cieľov v uplynulých obdobiach a identifikuje vývoj budúceho finančného zdravia podniku na ďalšie obdobie.

**KAMENÍKOVÁ, K. (2002)**<sup>15</sup> Finančná analýza patrí ku kľúčovým charakteristikám postavenia podniku na trhu. V danej trhovej ekonomike je v reálnom postavení veľmi zásadným vplyvom čo sa týka tvorby podnikového imidžu s významnými vnútornými a vonkajšími súvislosťami. Dobrá alebo zlá finančná situácia podniku nachádza v prostredí trhu spravidla veľmi rýchlu reakciu u bankárov, investorov a iných subjektov.

---

14. SYNEK, M. a kol.: Ekonomika a řízení podniku. VŠE Praha, 1994, 187 s., ISBN 80-7134-418-0

15. KAMENÍKOVÁ, K.: Finančné riadenie firmy, Košice TU, 2002, 63 s., ISBN 80-8073-084-9

**BIELIK, P. (2006)**<sup>16</sup> Pomerové ukazovatele sa rozdeľujú:

- ukazovatele likvidity
- ukazovatele aktivity
- ukazovatele zadlženosti
- ukazovatele rentability
- ukazovatele trhovej hodnoty podniku

Ukazovatele likvidity vyjadrujú schopnosť podniku plniť svoje záväzky, čiže ich splácať. Poznáme tri rôzne stupne likvidity podniku

a, okamžitá – schopnosť okamžite uhrádzať práve splatné záväzky

b, pohotová – pomer obežných aktív bez zásob ku krátkodobým záväzkom

c, bežná alebo celková – pomer obežných aktív ku krátkodobým záväzkom

Ukazovatele aktivity sa zaoberajú schopnosťou podniku využívať svoj majetok, teda vlastne merajú rýchlosť obratu a počet obrátok jednotlivých aktív. Sem zaradujeme napríklad obrat celkových aktív, obrat stálych aktív, obrat obežných aktív, obrat zásob, materiálových zásob, výrobných zásob, obrat nedokončenej výroby a veľmi dôležitý obrat pohľadávok.

Ukazovatele zadlženosti vyjadrujú stupeň zadĺženia podniku, teda ako podnik využíva dlhy a aký je pomer týchto dlhov k vlastnému respektíve vloženému kapitálu, a zároveň aký je pomer celkových pasív k vlastnému kapitálu, ktorý vyjadruje koľkonásobne prevyšuje celkový kapitál ten vlastný.

Ukazovatele rentability hovoria o pomere celkového zisku a výške zdrojov, ktoré boli potrebné na jeho dosiahnutie. Medzi základné ukazovatele patria rentabilita vložených prostriedkov a rentabilita vlastného kapitálu. Veľmi často sa používa aj ukazovateľ rentability nákladov, ktorý je daný pomerom zisku k celkovým nákladom, zisku k mzdovým nákladom a podobne.

Ukazovatele trhovej hodnoty podniku vyjadrujú hodnotu firmy na základe dosahovaného efektu. Medzi základné ukazovatele patrí výnosnosť akcie, P/E koeficient, ktorý vyjadruje pomer medzi trhovou cenou akcie a ziskom na jednu akciu. Objektívnosť finančnej analýzy je závislá na stálosti metód oceňovania majetku a záväzkov a na schopnosti odstrániť jednorazové vplyvy, ktoré v určitom krátko čase zlepšili, respektíve zhoršili dosahované výsledky firmy.

---

16. BIELIK, P.: Podnikové hospodárstvo. Nitra: SPU, 2006, 320 s., ISBN 80-8069-698



**KOŠČO, T., SZOVICZ, P., TÓTH, M. (2004)**<sup>17</sup> Zhodli sa na obsahovom rozdelení finančnej analýzy a to na:

- finančná analýza ako rozbor údajov, ktoré vychádzajú z účtovníctva
- finančnú analýzu, ktorá je rozšírená o hodnotiaci proces
- finančnú analýzu, ktorá je chápaná ako určitý proces opierajúci sa o informácie

Proces obsahuje analýzu a hodnotenie situácie podniku z hľadiska financií a tiež výstupy tvoria bázu k finančným a ďalším typom rozhodovacieho procesu.

Finančná situácia podniku sa posudzuje pomocou sústavy finančných ukazovateľov, ktoré musia byť konštruované a usporiadané tak, aby odrážali všetky dôležité stránky finančnej situácie, k čomu sa používajú pomerové ukazovatele prevažne vytvorené pomocou dvoch absolútnych, logicky súvisiacich ukazovateľov. Dôležitý je výber s najvyššou vypovedajúcou schopnosťou, keď ide o praktické aplikácie.

**HOLEČKOVÁ, J. (2001)**<sup>18</sup> Finančná analýza je určitá oblasť, ktorá predstavuje dôležitú súčasť sústavy riadenia podniku. Je spojená s finančným účtovníctvom a riadením podniku, prepája nástroje podnikového riadenia, ktorých význam vystupuje v trhovej ekonomike do popredia. Ich vzájomný vzťah je obvykle charakterizovaný tak, že účtovníctvo je jazykom financií a poskytuje informácie pre finančné rozhodovanie prostredníctvom základných finančných výkazov ako je súvaha, výkaz ziskov a strát a cash-flow. Za dlhý čas používania pomerových ukazovateľov bolo navrhnuté veľké množstvo ukazovateľov, z ktorých niektoré sa navzájom líšia iba malými modifikáciami. Dochádza tu k združovaniu ukazovateľov do skupín, pričom každá skupina sa viaže k niektorému aspektu finančného stavu podniku. Uvádza sa delenie na štyri základné skupiny podľa skutočnosti, na ktorú sa zameriava. Tiež je dôležité upozorniť nato, že ani počet skupín a ani ich obsahové vymedzenie nie je štandardné. Prvá skupina je tvorená ukazovateľmi rentability, zvláštna skupina ukazovatele aktivity, druhú skupinu tvoria ukazovatele zadĺženosti, tretiu ukazovatele platobnej schopnosti a štvrtú skupinu ukazovatele, ktoré vychádzajú z údajov kapitálového trhu.

---

17. KOŠČO, T., SZOVICZ, P., TÓTH, M.: Podnikové financie, banky, burzy, SPU Nitra, 2004, 195 s., ISBN 80-8069-349-8

18. HOLEČKOVÁ, J.: Finanční analýza a plánování podniku. Praha, 2001, 14 s., ISBN 80-745-6264-6

**PATAKY, J. (2004)**<sup>19</sup> Základný vzťah medzi majetkom a jeho zdrojmi v účtovníctve umožňuje poskytnutie informácii, ktoré môžu byť v dvoch rovinách:

a, aký majetok je k dispozícii v podnikateľskom subjekte

b, z akých zdrojov bol tento majetok získaný

Spomínaný dvojaký pohľad na majetok predstavuje základ filozofie podvojného účtovníctva, ktorý vychádza z pochopenia bilančného princípu vzťahov medzi majetkom a zdrojmi. Tento dokument je dôležitý nielen pre vedenie firmy, ale aj pre iných vonkajších používateľov. Je to preto, lebo na podklade týchto údajov môžu posudzovať hospodársku stabilitu firmy, ktorá závisí od vytvárania a udržiavania určitých vzájomných pomerov medzi jednotlivými zložkami použitých zdrojov a zložkami firemného majetku.

**LESÁKOVÁ, Ľ. (1996)**<sup>20</sup> Úlohou finančnej analýzy je určiť s akou intenzitou sa na formovaní finančnej situácie podieľali dané činitele. S ohľadom na charakter pôsobenia ich možno rozdeliť do troch skupín:

- Prvú skupinu predstavujú činitele externé, pôsobiace na podnik z jeho okolia. Mnohé majú podobu štátnych opatrení, či zásahov a ich pôsobenie či účinky podnik nemôže ovplyvniť. Majú charakter objektívny.
- Druhú skupinu predstavujú činitele interné. Ich prostredníctvom dovádzame finančnú analýzu do vnútro podnikových a ekonomických oblastí. Možno ich rozdeliť na činitele kvalitatívne a kvantitatívne. Kvantitatívne vyjadrujú objem podnikovej činnosti a sú reprezentované objemom výnosov a tržieb. Ich priemerná úroveň a dynamika sú dôležitým predpokladom dobrej finančnej situácie. Kvalitatívne vyjadrujú úroveň, s akou sa v podniku transformujú vstupy na výstupy. Tento proces sa doráža v tvorbe hospodárskeho výsledku a to ako v jeho mase, tak i v miere.

---

19. PATAKY, J.: Základy účtovníctva, PSU Nitra, 2004, 212 s., ISBN 80-8069-460-5

20. LESÁKOVÁ, Ľ.: Analýza podniku, UMB Banská Bystrica, 1996, 141 s., ISBN 80-88825-84-9

## 2 CIEĽ PRÁCE

Cieľom diplomovej práce je analýza podnikateľskej činnosti, finančné a ekonomické zhodnotenie vybraného podnikateľského subjektu PS-MOS s.r.o. za roky 2008, 2009 a 2010. Dôležitým bodom je popis jednotlivých produktov, ktorými sa daný subjekt zaoberá vo svojej činnosti. Zobrazenie technických vlastností jednotlivých produktov ako aj možnosti použitia v danej oblasti. Tiež návrhom vhodných kotlov a horákov, výkonnostnými krivkami, spaľovacími komorami a vyrovnávacími nádržami. Väčšina produktov je zameraná hlavne na výhrevnú činnosť, ohrev teplej vody a kúrenie.

Základnou podmienkou vykonania finančnej analýzy je zabezpečenie kvalitných informácií. Podniková analýza má kľúčové postavenie nielen pri hodnotení súčasného a budúceho vývoja podniku, ale i celého odvetvia. Hlavnou úlohou je neustále vyhodnocovať ekonomickú situáciu podniku, ktorá je výsledkom pôsobenia ekonomických i neekonomických faktorov a vplyvy týchto faktorov zohľadniť pri interpretácii ich výsledkov. Pri analýze sme sa zamerali na:

Finančná analýza „ ex post “:

- analýza výnosov
- analýza nákladov
- vývoj a štruktúra aktív a pasív
- analýza likvidity
- analýza aktivity
- cash flow
- analýza rentability
- analýza zadĺženosti

Finančno – ekonomické zhodnotenie situácie podnikateľského subjektu predstavuje veľmi dôležitú časť celkového rozboru podnikateľskej činnosti. Úlohou finančnej analýzy je určenie ďalšieho smerovania činnosti podniku a je dôležité, aby daný subjekt sledoval svoje finančné hospodárenie.

### **3 METODIKA PRÁCE**

Metodika práce vychádza zo stanoveného cieľa diplomovej práce a metodický zámer predurčuje štruktúru, ako aj metódy a nástroje, ktoré sú použité pri jej spracovaní.

Teoretickú časť tvoria poznatky získané z odbornej literatúry a je východiskom pre analýzu vybraného podniku.

Praktická časť práce zahŕňa charakteristiku podniku, popis jednotlivých produktov, finančnú analýzu podniku a získané výsledky, ako aj záverečné hodnotenie a návrh opatrení, ktoré smerujú k zlepšeniu situácie podnikateľského subjektu.

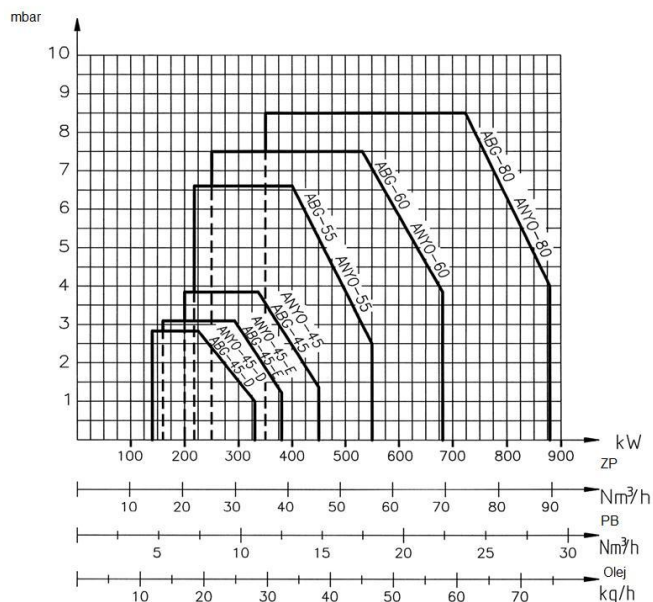
#### **Získavanie údajov a ich zdroje:**

Hlavnú časť údajov potrebných na ekonomické zhodnotenie daného podniku sme čerpali z podkladov, ktoré nám daný podnik poskytol. Základné informácie boli čerpané z následovných účtovných výkazov:

- Súvaha za roky 2008 - 2010
- Výkaz ziskov a strát za roky 2008 - 2010
- Ostatné údaje boli čerpané z výročných správ a vnútropodnikových materiálov
- Príručka produktov

#### **Kotle a horáky:**

Pri samotnom navrhovaní kotlov a horákov je nutné zosúladiť technické dáta tepelného spotrebiča, charakteristiku horákov, energetickú hodnotu použitého paliva a prívod energie tak, aby boli dosiahnuté požiadavky zákazníka. Predovšetkým treba určiť potrebný tepelný výkon. Pri navrhovaní nového zariadenia tento výkon určí prevádzkovateľ, respektíve projektant podľa základných tepelných údajov. Pre určenie výkonu horákov je nutné poznať účinnosť tepelného spotrebiča. Musíme skúmať veľkosť statického tlaku v spaľovacom priestore pri nominálnom výkone. Tento údaj hrá veľkú úlohu pri určení pracovného bodu zariadenia. Pri výbere horákov je potrebné zvoliť si druh paliva a to buď zemný plyn, olej alebo propán – bután.



Obr. 1 – Krivky výkonov horákov

Výpočet dĺžky spaľovacej komory sa vypočíta podľa vzorca:

**Plynové kotly:**

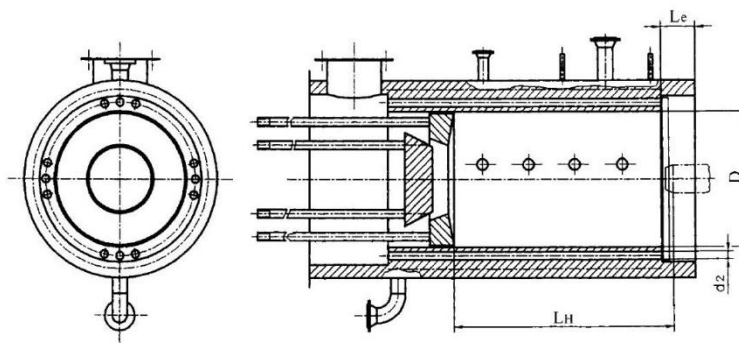
$$Ht = 0,23 \cdot \sqrt{\frac{P}{10}}$$

Kde: Ht – dĺžka spaľovacej komory (m), P – výkon horáka (kW)

**Olejové kotly:**

$$Ht = 0,25 \cdot \sqrt{m}$$

Kde: Ht – dĺžka spaľovacej komory (m), m – spotreba paliva (kg/h)



Obr. 2 – Usporiadanie spaľovacej komory

$L_h$  – dĺžka spaľovacieho priestoru  
 $D$  – priemer spaľovacieho priestoru

$d_2$  – spalínové rúrky  
 $L_e$  – dĺžka ústia horáka

### Vyrovnávacia nádrž:

Úloha tejto nádrže je tá, aby sa vyrovnali dynamické výkyvy tlaku a aby sa skrátil potrebný čas na znova dosiahnutie nominálnej hodnoty tlaku. Takéto dynamické výkyvy nastanú pri zapalovaní a vypnutí horáka, pri rýchlej zmene plameňa.

Potrebný objem nádrže sa vypočíta podľa vzťahu:

$$V = \frac{Q_{\max} \cdot t \cdot v_n \cdot R \cdot T}{3600 \cdot 10^5 \cdot (p_s + 1)}$$

Kde:

V – potrebný objem vyrovnávacej nádrže

$Q_{\max}$  – maximálna spotreba plynu, normálny stav za regulátorom  $\text{Nm}^3/\text{h}$

t – súčiniteľ spotreby plynu t – 3 s – malý  
t – 7 s – priemerný  
t – 10 s – silný výkyv v spotrebe

$v_n$  – hustota plynu  $\text{kg}/\text{m}^3$

R – plynová konštanta: Zemný plyn R = 505

Metán R = 518

Propán R = 179

Bután R = 143

T – teplota plynu  $\text{K} = ^\circ\text{C} + 273$

$p_s$  – relatívny tlak za regulátorom

### Základná charakteristika finančnej analýzy:

Pomocou finančnej analýzy sa zisťuje súčasná finančná situácia podniku a aj jej budúci vývoj.

- je nástrojom riadenia podnikových činností
- zahŕňa poznávanie zložitých javov a tiež procesov, ktoré sa odohrávajú v transformačnom procese
- tvorí nástroj skúmania a hodnotenia daných procesov, najmä podmienok za akých prebiehajú
- rekapituluje a hodnotí výsledky podniku za analyzované obdobie
- identifikuje a kvantifikuje faktory, ktoré ich determinovali

**Finančnú situáciu v podniku tvoria tieto zložky:**

1. Aktíva podniku
2. Vlastné imanie
3. Závazky podniku

**Finančnú situáciu v podniku ovplyvňujú vonkajšie a vnútorné činitele:**

## a, VONKAJŠIE

- platobná schopnosť obchodných partnerov
- úverová a úroková schopnosť
- výška daní
- úroveň cien

## b, VNÚTORNÉ

- úroveň riadenia podniku
- rentabilita
- produktivita práce

**Úlohy finančnej analýzy:**

- tvorba východísk pre stanovenie optimálnych rozhodnutí a naplňovanie plánu
- hodnotenie efektívnosti využívania podnikových zdrojov
- predvídanie a ovplyvňovanie nasledujúceho vývoja
- odhaľovanie daných rezerv

**Cieľ finančnej analýzy:**

- lepšie využívanie výrobných zdrojov a zvyšovanie efektívnosti podniku
- hľadanie slabých a silných stránok v hospodárení podniku

**Ekonomické ukazovatele a metódy analýzy:**Ekonomický ukazovateľ:

- obsahuje svoju kvantitatívnu charakteristiku a má vymedzenie z hľadiska času a organizácie
- absolútne alebo relatívne vyjadrenie stavu reprodukčného procesu za určité časové obdobie, zahŕňa svoj obsah, názov a postup výpočtu

### Hlavné druhy ukazovateľov:

a, absolútne:

- vyjadrujú sa v naturálnych, peňažných a špeciálnych jednotkách
- prevažuje kvantitatívna stránka hodnotenia
- delíme ich na okamžikové a intervalové

b, relatívne:

- poukazujú na vzťah jedného ukazovateľa k druhému

### Podľa metodického postupu výpočtu ich delíme na:

- 1) analytické – informujú o čiastkových procesoch
- 2) syntetické – informujú o celkovom stave
- 3) tokové – vyjadrujú vývoj ukazovateľov
- 4) stavové – vyjadrujú stav k určitému dátumu
- 5) indexy – porovnávajú ekonomické veličiny
- 6) vzťahové – porovnávajú ekonomické kategórie
- 7) podielové – vyjadrujú vzťah určitej časti k celku

### Väzby medzi ukazovateľmi sú vyjadrené matematicky:

- pomerový vzťah – syntetický ukazovateľ je podielom analytických ukazovateľov
- multiplikatívny vzťah – syntetický ukazovateľ je súčinom analytických ukazovateľov
- rozdielový vzťah – syntetický ukazovateľ je rozdielom analytických ukazovateľov
- aditívny vzťah – syntetický ukazovateľ predstavuje súčet analytických ukazovateľov

### Sústava ukazovateľov môže byť:

- a) paralelná – usporiadanie ukazovateľov vedľa seba
- b) pyramídová – pyramídový rozklad zisku
- c) maticová – vzniká vertikálnou a horizontálnou kombináciou ukazovateľov



## **Finančno ekonomická analýza sa uskutočňuje v dvoch okruhoch:**

### 1. Finančná analýza ex post

- je to retrospektívna analýza, vysvetľuje súčasnú finančnú situáciu podniku a to prostredníctvom analýzy minulosti. Na základe dosiahnutých výsledkov a tiež vývoja finančnej situácie identifikuje determinanty finančnej situácie podniku a to v pozitívnom, ale tiež v negatívnom zmysle.

### 2. Finančná analýza ex ante

- je to analýza perspektív, podáva predikciu finančného stavu podniku a predchádza jej analýza ex post. Prostredníctvom metód finančnej analýzy a niektorých finančných ukazovateľov je možné predvídať vývoj finančnej situácie a tiež umožňuje včas prijímať opatrenia, ktoré zabraňujú finančným krízam.

## **Informačné zdroje pre finančnú analýzu:**

- účtovná závierka ako hlavný zdroj informácií

## **V sústave podvojného účtovníctva:**

- súvaha
- výkaz ziskov a strát
- poznámky
- výkaz cash flow

## **Základom pre finančnú analýzu je analýza súvahy:**

### Vertikálna analýza

- dokáže spoznať a následne hodnotiť adekvátnosť alebo neadekvátnosť majetkovej štruktúry na strane jednej a štruktúry zdrojov a jeho krytia na strane druhej. Majetková štruktúra môže byť chápaná ako zastúpenie jednotlivých položiek majetku a to buď v absolútnej tzv. účtovnej hodnote alebo v percentuálnom podiele v jednotlivých položkách majetku na celkových aktívach. Kládie dôraz na produkčnú silu podniku a jeho schopnosť uhrádzať svoje záväzky.

### Horizontálna analýza

a, *Trendová respektíve komparatívna analýza* – porovnáva vývoj jednotlivých kapitálových a majetkových položiek po horizontále v čase resp. komparuje s porovnávacími hodnotami.

b, *Bilančná horizontálna analýza* – analyzuje vzťahy medzi majetkom podniku a zdrojmi jeho krytia. Táto komparácie je vyjadrená dvomi pravidlami a to zlaté bilančné pravidlo a zlaté pravidlo financovania.

### **Postup vypracovania finančnej analýzy:**

- 1) spraviť vertikálnu alebo horizontálnu analýzu súvahy v podniku
- 2) vypočítať alebo kvantifikovať pomerové finančné ukazovatele za analyzovaný podnik
- 3) komparovať pomerové ukazovatele podniku s ukazovateľmi za príslušný odbor podnikania
- 4) analyzovať vývoj podnikových pomerových ukazovateľov v čase
- 5) analýza vzájomných vzťahov medzi ukazovateľmi
- 6) záver a návrh opatrení

### **UKAZOVATELE FINANČNEJ ANALÝZY:**

#### ***Ukazovatele likvidity:***

Vypovedajú o schopnosti podniku hrať svoje záväzky. Vplývajú tu dve skutočnosti:

- primeraný a pravidelný prísun peňažných prostriedkov
- štruktúra majetku

Štruktúra majetku – majetkové súčasti sa vyznačujú rôznou likvidnosťou, čiže schopnosťou transformácie z jednej podoby na peňažné prostriedky.

#### Vzhľadom k uvedenému, zaradíme majetok do daných tried:

- najlikvidnejšie – peniaze, ceniny
- realizovateľné v krátkej dobe – splatné krátkodobé pohľadávky
- menej likvidné – zásoby
- dlhodobo likvidné – obligácie, dlhodobé pohľadávky
- nelikvidné – dlhodobý majetok

### Vzťahy pre výpočet ukazovateľov likvidity:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotov\textsuperscript{e} platobn\textsuperscript{e} prostriedky} + \text{pohľadávky na zmenky okamžite splatné}}{\text{záväzky okamžite splatné}} * 100 = \%$$

Ideálna hodnota v danom prípade je 1, vtedy je k dispozícii také množstvo platobných prostriedkov, koľko sú splatné záväzky. Tento ukazovateľ sa nazýva solventnosť.

$$\text{Pohotov\textsuperscript{a} likvidita} = \frac{\text{finančné účty}}{\text{krátkodobé cudzie zdroje}} * 100 = \%$$

Ideálna hodnota nastáva vtedy, keď pomer krátkodobých záväzkov a najlikvidnejších prostriedkov je 1:5, t.j. hodnota 0,2 a pohotov\textsuperscript{a} likvidita je zabezpečená, ak sa ukazovateľ pohybuje v intervale od 0,2 do 0,8.

$$\text{Bežná likvidita} = \frac{\text{finančné účty} + \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobé cudzie zdroje}} * 100 = \%$$

V danom type likvidity je čitateľ zlomku doplnený o krátkodobé pohľadávky. Vo výrobných podnikoch je odporúčaná hodnota ukazovateľa v intervale od 1-1,5.

$$\text{Celková likvidita} = \frac{\text{obežný majetok} - \text{dlhodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobé cudzie zdroje}} * 100 = \%$$

V tomto prípade je optimálna hodnota ukazovateľa hodnotu blížiacu sa k 2,5. To znamená, že v intervale 2-2,5. Môže dôjsť k menším odchýlkam z dôvodu nepotrebných zásob.

### ***Ukazovatele aktivity:***

Vyjadrujú, ako efektívne podnik hospodári so svojim majetkom. Vyjadrujú, koľkokrát sa obráti určitý druh majetku za stanovený časový interval, to znamená počet obrátok alebo merajú dobu obratu, počas ktorej je majetok viazaný v určitej forme. Efektívne hospodárenie je základom pre znižovanie nákladovosti a vytvára podmienky pre dosahovanie zisku, ktorá je nevyhnutná pre dlhodobú existenciu podniku.

**PATRIA SEM TIETO UKAZOVATELE:**

- doba obratu zásob,
- doba obratu pohľadávok,
- doba splácania záväzkov,
- doba obratu aktív,
- obrat aktív

### **Vzťahy pre výpočet ukazovateľov aktivity:**

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * 365$$

$$\text{Doba obratu inkasa pohľadávok} = \frac{\text{pohľadávky}}{\text{tržby}} * 365$$

$$\text{Doba splatnosti záväzkov} = \frac{\text{záväzky}}{\text{tržby}} * 365$$

$$\text{Doba obratu aktív} = \frac{\text{majetok celkom}}{\text{tržby}} * 365$$

$$\text{Obrat aktív} = \frac{\text{tržby}}{\text{majetok celkom}} * 365$$

### ***Ukazovatele zadlženosti:***

Podiel vlastného a cudzieho kapitálu v podniku ovplyvňuje jeho finančnú stabilitu, ale aj rentabilitu vlastného kapitálu. Vysoký podiel vlastného kapitálu vytvára predpoklady pre väčšiu finančnú samostatnosť a stabilitu podniku. Dané ukazovatele poukazujú nato, v akom rozsahu je majetok podniku financovaný cudzími zdrojmi. Podstatou je nájsť optimálny vzťah medzi vlastnými a cudzími zdrojmi.

**PATRIA SEM TIETO UKAZOVATELE:**

- stupeň samofinancovania SSF
- stupeň zadlženosti CZP
- finančná páka FP
- úverová zaťaženosť ÚZ
- úrokové krytie ÚK
- úrokové krytie vrátane odpisov
- platobná neschopnosť PN

### **Vzťahy pre výpočet ukazovateľov zadlženosti:**

$$\text{SSF} = \frac{\text{vlastný kapitál}}{\text{celkový kapitál}}$$

$$\text{CZP} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{celkový kapitál}}$$

$$\text{FP} = \frac{\text{vlastné ímanie} + \text{záväzky}}{\text{vlastný kapitál}}$$

$$\text{ÚZ} = \frac{\text{bankové úvery} + \text{finančné výpomoci}}{\text{celkový kapitál}}$$

$$\text{ÚK} = \frac{HVH + Un}{Un}$$

$$\text{PN} = \frac{\text{záväzky}}{\text{pohľadávky}}$$

### ***Ukazovatele rentability:***

Rentabilitu vo všeobecnosti chápeme ako relatívne vyjadrenie výsledkov hospodárenia vo vzťahu k určitému základu. Často je definovaná ako schopnosť podniku dosahovať zisk a zhodnocovať kapitál vložený do výroby. Pomocou ukazovateľov rentability je možné hodnotiť dosiahnutý výsledok podnikového úsilia. Význam týchto ukazovateľov spočíva predovšetkým v ich syntetickom charaktere, pretože do ich hodnoty sa premieta vývoj likvidity, aktivity aj zadĺženosti podniku.

### **Vzťahy pre výpočet ukazovateľov zadĺženosti:**

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu RCK} = \frac{\check{C}VH + Un * (1 - Sd)}{CK}$$

$$\text{Rentabilita vlastného kapitálu RVK} = \frac{\check{C}VH}{VK}$$

$$\text{Rentabilita základného ímania RZI} = \frac{\check{C}VH}{ZI}$$

$$\text{Rentabilita tržieb RT} = \frac{\check{C}VH}{T}$$

$$\text{Rentabilita výnosov RV} = \frac{\check{C}VH}{V}$$

$$\text{Rentabilita pridanej hodnoty RPH} = \frac{\check{C}VH}{PH}$$

$$\text{Rentabilita osobných nákladov RON} = \frac{\check{C}VH}{\text{osobné náklady}}$$

$$\text{Rentabilita celkových nákladov RCN} = \frac{\check{C}VH}{\text{celkové náklady}}$$

## ***Cash flow CF***

Zobrazuje istú tokovú veličinu, ktorá zachytáva úbytky a tiež prírastky pohotových peňažných prostriedkov za určité časové obdobie. Najviac a najčastejšie používané je stĺpcové zobrazenie, ktoré je tvorené:

- a) CF z hospodárskej činnosti CFHČ
- b) CF z investičnej činnosti CFÍČ
- c) CF z finančnej činnosti CFFČ

NETT CASH FLOW = CFHČ + CFÍČ + CFFČ, pričom je dôležité, že musí platiť vzťah:

stav peňažných prostriedkov na začiatku obdobia + NETT CF = stav peňažných  
prostriedkov na konci obdobia

**Plánovaný cash flow** vychádza z plánovaných hospodárskych výsledkov a ich následného prevodu do finančnej podoby. V praxi to znamená prevod nákladov a výnosov do podoby príjmov a výdavkov. Takto zostavený peňažný tok za jednotlivé roky prevádzky je treba ďalej diskontovať, resp. previesť na súčasnú hodnotu peňazí, ktorú budeme využívať pri ďalších výpočtoch hodnotiacich ukazovateľov projektu.

## ***Analýza nákladov a výnosov***

Nákladovo-výnosová analýza (cost-benefit analýza, CBA) je metóda slúžiaca na ohodnotenie či posúdenie projektu formou porovnania úžitkov a nákladov. Predstavuje vyčíslenie všetkých priamych a nepriamych nákladov a úžitkov za účelom zhodnotenia prínosov vzniknutých realizáciou v porovnaní s finančnou investíciou vloženou do projektu.

Problematikou CBA je skutočnosť, že v praxi je veľmi ťažké stanoviť a kvantifikovať prínosy a náklady projektu a následne ich vyjadriť v peňažných jednotkách, pretože celý rad efektov plynúcich z investície je nefinančnej a niekedy dokonca nehmotnej povahy. Pri hodnotení projektu nie je teda kľúčovým faktorom zisk investora, ale tzv. spoločenský úžitok vypočítaný ako rozdiel nákladov a príjmov projektu, ktoré vzniknú jeho realizáciou.

## **4 VÝSLEDKY PRÁCE**

### **4.1 Charakteristika analyzovaného podniku**

Spoločnosť PS-MOS s.r.o. vznikla v roku 2001 so zameraním na distribúciu vykurovacej techniky. Hlavným zameraním firmy je dnes predaj a servis poskytovaných výrobkov, zabezpečovanie montážnych a rekonštrukčných prác rôzneho druhu a to najmä nové rozvody kúrenia, vody, prestavby a rekonštrukcie kotolní. Od roku 2001 sa spoločnosť stala výhradným dovozcom a servisným garantom výrobkov GB-GANZ, ktoré vyrábajú spaľovacie zariadenia, horáky pre domáce a priemyselné kotle, teplovzdušné jednotky, bojler a solárne kolektory.

Vedenie firmy rozumie problematike v oblasti vykurovacej techniky a služieb spojených s ich predajom a servisom. Skúsenosti získavali postupne na vlastnej koži, čo bolo aj pre nich najväčšou školou.

#### **4.1.1 Organizačné členenie podniku**

PS-MOS s.r.o. sa člení na:

- spoločníci a konatelia
- vedúci pracovníci
- správny aparát
- ostatní pracovníci

#### **4.1.2 Predmet činnosti PS-MOS s.r.o.**

- podnikanie v oblasti predaja vykurovacej techniky
- sprostredkovanie obchodu a služieb
- montáže a rekonštrukcie rôzneho druhu
- servis a revízie zariadení
- kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi
- kúpa tovaru na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom



## 4.2 Produkty spoločnosti

### ➤ Horáky

#### a, Plynové horáky 17-9000 kW

Monoblokové plynové horáky s plno automatickou prevádzkou sú použiteľné na zemný plyn ako aj propán-bután. Plynové horáky pre domácnosti, komunálne potreby ako aj priemyselné horáky sú kompaktné zariadenia obsahujúce kompletne plynové riadiace a kontrolné sústavy - plynovej rady.

Plynové horáky delíme do dvoch skupín :

- do 800 kW výkonu na horáky pre domácnosti a komunálne potreby,
- nad 1200 kW na horáky priemyselné.

Automatickú prevádzku horákov zabezpečujú tieto regulácie:

- dvojbodová (jednostupňová),
- trojbodová (dvojstupňová) s rýchlou alebo pomalou zmenou výkonu,
- modulovaná.

#### **Prednosti vykurovacieho zariadenia:**

- priaznivá termo - technická účinnosť
- pružné regulačné rozpätie
- stály tvar plameňa
- jednoduché pripojenie el. zásuvkou
- jednoduchá inštalácia, rýchla údržba
- široký sortiment príslušenstva
- ekologický emisný efekt
- bezpečná prevádzka
- trvalá životnosť

## Hlavné technické údaje:

Tab. 1 – Plynový horák

Typ	ABG-3	ABG-10-...-1	ABG-10-...-2	ABG-10-...-3
Výkon	17-45 kW	40-80 kW	55-110 kW	55-110 kW
Palivo	ZP alebo PB			
Regulačné rozpätie	1 : 2			
Strážca plameňa	ionizačný			
Typ automatiky	LME 11, LME 21, LME 22			
Napätie	230 V, 50 Hz + PE			
Krytie	IP 20			
Hmotnosť	10 - 12 Kg			
Vstupný tlak plynu	20-45 mbar	20-200 mbar		
Rozmery plynovej batérie	DN 1/2"	DN 3/4"		

Zdroj: Dokumentácia daného horáka



Obr. 3 – Plynový horák

### b, Olejové horáky 16-9000 kW

Monoblokové olejové horáky sú tepelné zariadenia na spaľovanie spaľovacích olejov rôznych vlastností. Automatickú prevádzku horákov zabezpečujú tieto regulácie:

- do 290 kW dvojbodové - jednostupňová regulácia - VYPnuté-ZAPnuté
- 290 - 2 000 kW trojbodové s rýchlou zmenou výkonu - dvojestupňová regulácia s rýchlou zmenou výkonu

- 1 200 - 4 500 kW trojbodové s pomalou zmenou výkonu - dvojstupňová regulácia s rýchlou zmenou výkonu
- 1 200 - 9 000 kW modulované - modulovaná (plynulá) regulácia podľa výkonových požiadaviek

Druh oleja:

- pri všetkých výkonoch:

ELTO, viskozita 5 - 10 cSt (1,5 - 2 E)/20°C

LTO, viskozita max. 60 cSt (8 E)/20°C

- od 1 200 kW:

TTO, viskozita max. 40P cSt (5 E)/100°C

### Prednosti spaľovacieho zariadenia:

- vysoká tepelná účinnosť,
- pružné regulačné rozpätie,
- ľahké a rýchle elektrické napojenie pomocou konektoru,
- ľahká inštalácia, jednoduchá údržba,
- nízke emisie bezpečné pre životné prostredie,
- spoľahlivá prevádzka,
- trvalá životnosť.

### Hlavné technické údaje:

Tab. 2 – Olejový horák

Typ	ANYO 60	ANYO 60/R	ANYO 80	ANYO 80/R
Výkon	240-600 kW		350-800kW	
Palivo	Ľahký olej	Stredne ťažký olej*	Ľahký olej	Stredne ťažký olej*
Regulačné rozpätie	HIGH/LOW s rýchlou zmenou zaťaženia			
Regulačný pomer	1:02			
Automatika	Landis LAL-2			
Strážca plameňa	Landis QRB 3			
Zapaľovanie	Automaticky, vysokým napätím iskry			
Napätie prúdu	3x400/230 V, 50Hz +PE			
Elektronický výkon	1,4 kW	5,4 kW	1,8 kW	5,8 kW
Krytie	IP 40			
Hlučnosť	70 - 73 dB			
Hmotnosť	56 kg		58 kg	

Zdroj: Dokumentácia daného horáka



Obr. 4 – Olejový horák

### c, Univerzálny olejový horák

Spaľovanie všetkých druhov olejov.



Obr. 5 – Univerzálny olejový horák

### d, Kombinované horáky 500-9000 kW

Kombinované horáky rady SGB majú schopnosť spaľovať rôzne druhy paliva ako sú plynné a olejové palivá. Dôvtipne jednoduchá konštrukcia umožňuje rýchlu inštaláciu a zostavenie. Náročný výber bezpečnostných a regulačných prvkov priaznivo ovplyvňuje prevádzkové náklady.

Plynovým palivom môže byť ZP alebo PB a olejovým palivom: ELTO, LTO a TTO. Niektoré typy obsahujú predohrev vykurovacieho oleja. Regulácia je dvojstupňová s rýchlou alebo pomalou zmenou výkonu a modulovaná.

### Prednosti vykurovacieho zariadenia:

- priaznivá termo - technická účinnosť,
- pružné regulačné rozpätie,
- stály tvar plameňa,
- jednoduché pripojenie el. zásuvkou,
- ľahká inštalácia, rýchla údržba,
- veľký sortiment príslušenstva,
- ekologický emisný efekt,
- bezpečná prevádzka,
- trvalá životnosť.

### Hlavné technické údaje:

Tab. 3 – Kombinovaný horák

Typ	ABG-30-D	ABG-30-E	ABG-30	ABG-35K
Výkon	17-45 kW 1)	40-80 kW	55-110 kW	140-350 kW
Štartovací výkon	max. 80 kW			
Palivo	ZP alebo PB			
Regulačné rozpätie	1 : 2			
Strážca plameňa	ionizačný, na objednávku UV dióda			
Typ automatiky	LME 21 alebo LME 22			
El. energia	300 W	300 W	300 W	320 W
El. napätie	230 V, 50 Hz + PE			
Krytie 1)	IP 20			
Hmotnosť 2)	26 - 30 Kg			

Zdroj: Dokumentácia daného horáka



Obr. 6 – Kombinovaný horák

### **e, Duoblokové horáky 840-36 000 kW**

Priemyselné horáky typu AMR-G sú plne automatické s riadenou zmenou výkonu, ktoré dodávajú spaľovací vzduch do palivovej jednotky s oddeleným ventilátorom spalín. Cieľom vývoja priemyselných horákov rady AMR je uspokojiť zvláštne požiadavky (napr. možnosť prevádzky pri vyššom tlaku v spaľovacom priestore).

Plynovým palivom môže byť: ZP alebo PB, Olejovým palivom: ELTO, LTO  
Horáky sú automatické a majú modulovanú reguláciu. Horáky sú vhodné pre teplovodné a horúcovodné kotle, teplovzdušné vykurovacie jednotky, poľnohospodárske a priemyselné sušiarne a iné technologické zariadenia fungujúce ako vykurovacie jednotky pripojené k pretlakovým a podtlakovým spaľovacím priestorom.



**Obr. 7 – Duoblokový horák**

### **f, HG a HGV lineárne horáky 60-6000 kW**

Špeciálne modely, ktoré sú vhodné a využívané hlavne pre sušiarne.



**Obr. 8 – Lineárny horák**

## ➤ Teplovodné kotly

Tieto vykurovacie jednotky obsahujú kotol s horákom zaručujúci nízke emisné hodnoty a reguláciu na vysokej úrovni. Využívajú sa hlavne na vykurovanie obytných priestorov a tiež na ohrev vody. Sú vyrobené z kvalitných materiálov v spojení s výkonnými horákmi zaručujúcimi vysokú účinnosť.

Pri konvenčných kotloch sa využije len malá časť energie z paliva, ostatná energia je odvádzaná vo forme vodných par cez komín. Avšak pri kondenzačných technológiách je táto energia vo veľkej miere využitá. Kondenzačné kotly majú špecifické vlastnosti:

- nízke emisie
- vysoká účinnosť

Kondenzačné kotly sú ekologické a tak môžu prispieť k zlepšovaniu kvality vzduchu v mestách. Vodorovná spaľovacia komora je vo tvare valca a spodná časť valca je vlhká. Spaľovacia komora má nízke tepelné zaťaženie, čo spôsobuje rýchlejšiu výmenu tepla s nízkou produkciou NOx. Rúry na odvádzanie kondenzačných spalín sú uložené šikmo pre odvádzanie kondenzovanej vody do zberača spalín, čím optimalizujeme latentné teplo v potrubíach. Povrchy týchto potrubí sú ploché, čo umožňuje, aby spaliny kondenzovali v tvare kvapiek nie v tvare filmov. Výchrevná plocha je z ocele INOX AISI 316 TI (titán) čo zastavuje koróziu v mieste zvarov. Dvere kotla sú dobre izolované s keramickými vlákninami, sú teplovzdorné. Tepelná izolácia kotla má vysokú hustotu, 80 mm hrubá, ekologická, vyhotovená z izolačného materiálu, zvyšuje pevnosť a zjednodušuje inštaláciu. Zberač spalín je ľahko rozmontovateľný zlisovaním kotúča. Odvádzanie kondenzačnej vody sa uskutočňuje cez rúru, ku ktorému je možné pripojiť neutralizačné zariadenie.

**a, GAE BLUE K – kondenzačný kotol 80 – 320 kW**



**Obr. 9 – GAE BLUE K**

## **b, GAE – teplovodný kotol 100 – 3500 kW**



**Obr. 10 - GAE**

### ➤ **Sahara**

Teplovzdušné jednotky ponúkajú multifunkčný komfort s najvyššou hospodárnosťou a efektívnosťou. Decentralizovaná výmena vzduchu je mnohostranná a znamená oveľa viac, než jednoduché vykurovanie miestnosti: kúrenie, chladenie, vetranie, odvádzanie odpadového vzduchu, filtrovanie prichádzajúceho vzduchu.

Obchody, tenisové haly alebo priemyselné budovy s najrôznejšími požiadavkami – teplovzdušné jednotky ponúkajú vždy individuálne, optimalizované riešenia. Toto riešenie zaručuje najvyššiu hospodárnosť, presvedčivý úžitok a komfort. Ako dôkaz najvyššej hospodárnosti a pre optimálny komfort zaručuje GEA – pri správnom nastavení - maximálne vrstvenie teploty 0,2 K/m a rýchlosť vzduchu 0,2 m/s v pobytovej časti.

Dalšie výhody:

- minimálne náklady na inštaláciu a prepojenie káblov vďaka reguláciám MATRIX,
- kedykoľvek je možné prepojenie z rozvodov v budove pomocou regulátorov GEA,
- modulová stavba celej skupiny výrobkov umožňuje jednoduché prispôsobenie individuálnym, špecifickým požiadavkám,
- jedinečná technika sekundárnej žalúzie GEA zaručuje najlepší komfort a najvyššiu hospodárnosť.



MODELOVÉ RADY:

**a, SAHARA MultiMAXX HN - univerzálne riešenie.**

Pre použitie v oblasti obchodu a priemyselných odvetviach. Zahŕňa tri základné funkcie a to kúrenie, chladenie a vetranie.



**Obr. 11 – Sahara HN**

**b, SAHARA MultiMAXX HS – hygienické riešenie**

Pre použitie, ktoré vyžaduje prísnu hygienu. S funkciou kúrenie a chladenie.



**Obr. 12 – Sahara HS**

**c, SAHARA MultiMAXX HX – bezpečné riešenie**

Pre použitie, kde hrozí explózia – s vysokou ochranou a bezpečnosťou.



**Obr. 13 – Sahara HX**

**d, SAHARA MultiMAXX HD – vysokotlakové riešenie**

Pre použitie s vysokou úrovňou vzduchu s bočným odporom a so stupňom filtrácie vzduchu F7. Funkcie kúrenie a vetranie.



**Obr. 14 – Sahara HD**

**e, SAHARA MultiMAXX HE – elektronická jednotka**

Pre použitie bez prístupu teplej vody, funkcie kúrenie a vetranie.



**Obr. 15 – Sahara HE**

**f, SAHARA MAXX HG - plynové riešenie**

Plynové vykurovacie jednotky sú určené pre nástennú alebo pod stropnú montáž a slúži k vykurovaniu výrobných, skladovacích hál a predajných priestorov.



**Obr. 16 – Sahara HG**

➤ **Infražiariče**

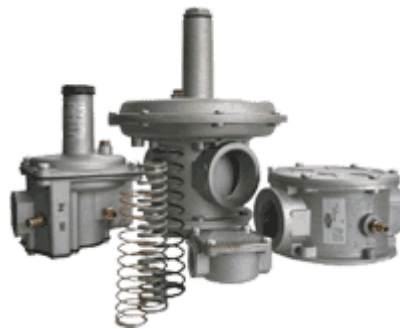
Sálavé vykurovacie systémy FSU sa používajú k sálavému vykurovaniu priemyselných objektov, výrobných, skladovacích, športových, výstavných, predajných a iných, predovšetkým veľkoobjemových hál.



Obr. 17 – Infražiarič

➤ **Príslušenstvo – náhradné diely**

Zabezpečenie požadovaných druhov náhradných dielov k všetkým druhom predávaných produktov vrátane ich servisu a revízií.



Obr. 18 – Náhradné diely

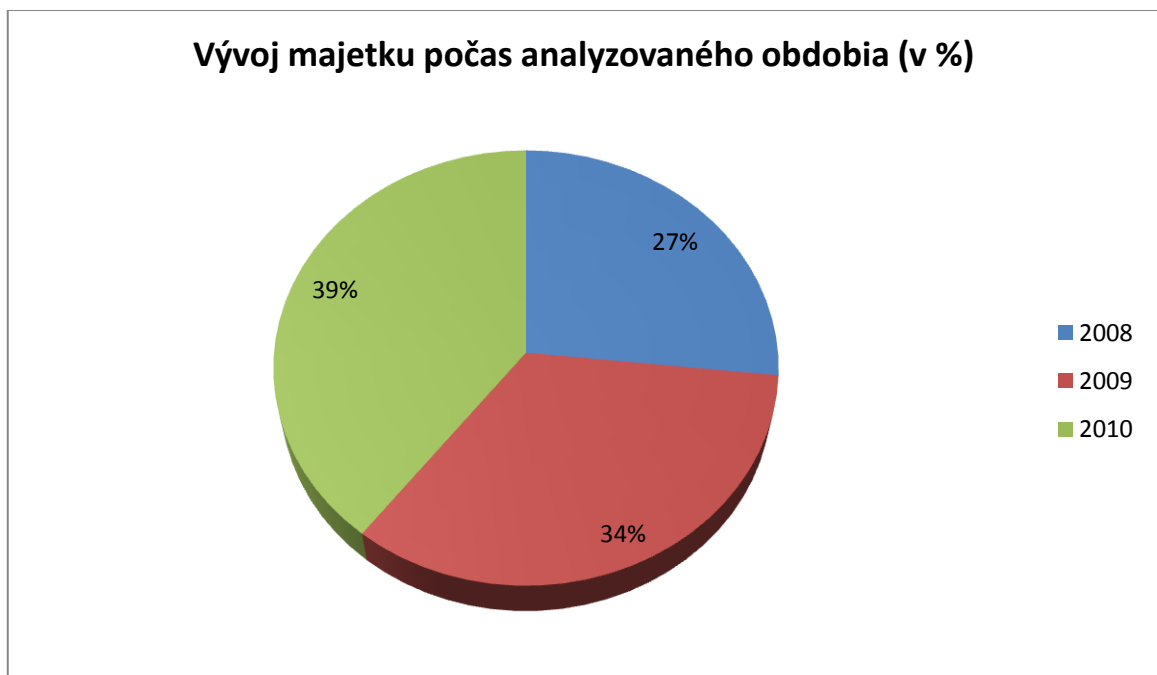
## 4.3 Ekonomické zhodnotenie podniku

### 4.3.1 Stav, vývoj a štruktúra majetku

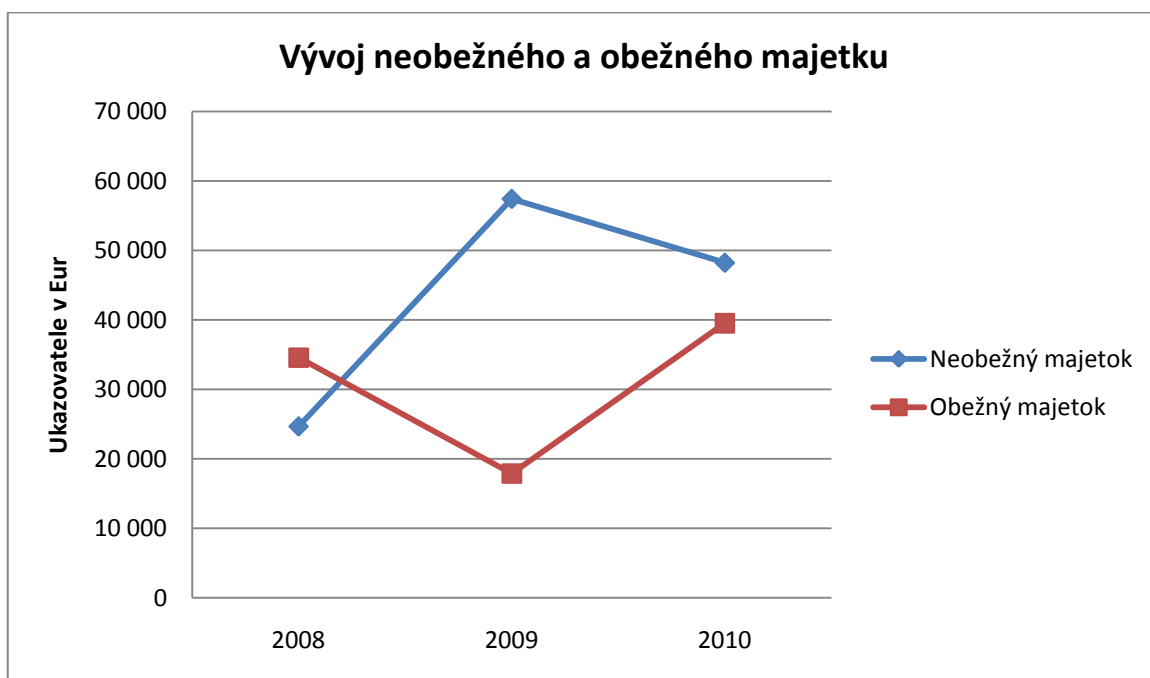
Tab. 4 Štruktúra majetku

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa v €			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Spolu majetok	59255	75304	87753	2,47	1,48
<b>Neobežný majetok</b>	<b>24 689</b>	<b>57 421</b>	<b>48 231</b>	<b>2,32</b>	<b>0,84</b>
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0	X	X
Dlhodobý hmotný majetok	24 689	57 421	48 231	2,32	0,84
<b>Obežný majetok</b>	<b>34 566</b>	<b>17 883</b>	<b>39 522</b>	<b>0,51</b>	<b>2,21</b>
Zásoby	21	47	100	2,23	2,13
Dlhodobé pohľadávky	0	0	0	X	X
Krátkodobé pohľadávky	7 710	2 392	2 612	0,31	1,09
Finančné účty	26 255	15 269	35 050	0,58	2,30
Časové rozlíšenie	580	175	1 760	0,30	10,06

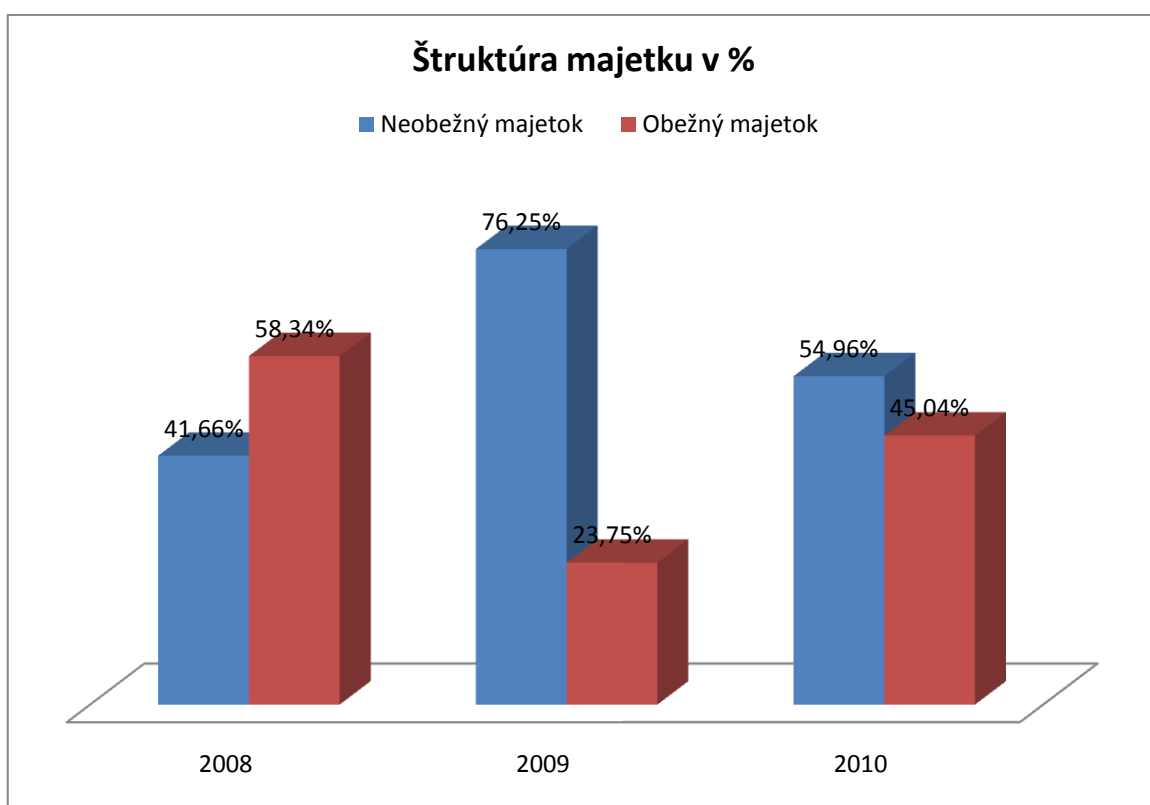
Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty



Obr. 19 – Vývoj majetku



Obr. 20 – Vývoj neobežného a obežného majetku



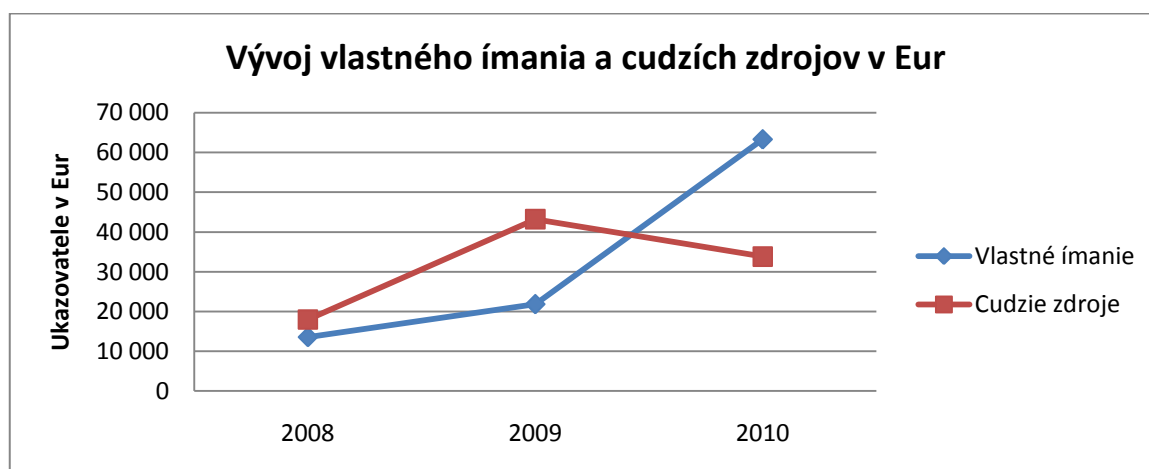
Obr. 21 – Štruktúra majetku

Ako je možné vidieť z predchádzajúcich grafov a tabuľky, účtovná hodnota má rastúcu tendenciu. V roku 2010 vzrástla hodnota celkového majetku oproti roku 2009 o 12 449 € a oproti roku 2008 o 28 498 €. Počas troch hodnotených rokov zaznamenal najvyšší podiel na celkovom majetku v roku 2009 neobežný majetok, konkrétne dlhodobý hmotný a to podielom 57 421 €, čo znamenalo veľký prírastok do celkového majetku. Čo sa týka obežného majetku, tam bola najvyššia hodnota zaznamenaná v poslednom nami sledovanom období a to v roku 2010, kedy dosiahnutá hodnota predstavovala 39 522 €. Táto hodnota znamenala nárast oproti dvom predchádzajúcim rokom, ale najviac oproti roku 2009, kedy došlo k zvýšeniu o 21 639 €. Podnik v nami sledovanom období nezaznamenal žiadny dlhodobý nehmotný majetok a tiež žiadne dlhodobé pohľadávky.

Tab. 5 Štruktúra pasív

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa v €			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Spolu vlastné ímanie a záväzky	31 498	65 036	97 096	2,06	1,49
<b>Vlastné ímanie</b>	<b>13 527</b>	<b>21 814</b>	<b>63 285</b>	<b>1,61</b>	<b>2,90</b>
Základné ímanie	5 540	5 540	5 540	1,00	1,00
<b>Cudzíe zdroje</b>	<b>17 971</b>	<b>43 222</b>	<b>33 811</b>	<b>2,41</b>	<b>0,78</b>
Rezervy	1 870	2 660	5 275	1,42	1,98
Dlhodobé záväzky	2 687	6 743	1 772	2,51	0,26
Krátkodobé záväzky	13 414	33 819	26 764	2,52	0,79

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty

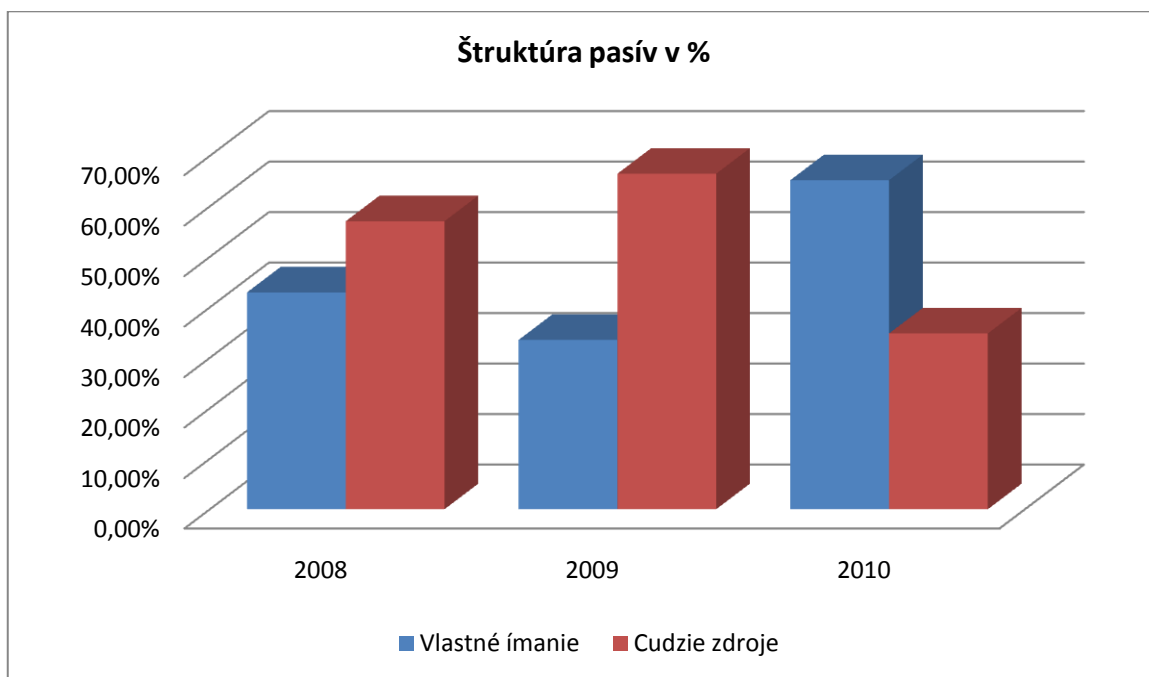


Obr. 22 – Vývoj vlastného ímania a cudzích zdrojov

**Tab. 6 Štruktúra pasív**

Ukazovateľ	Štruktúra v %		
	2008	2009	2010
Spolu vlastné ímanie a záväzky	100%	100%	100%
<b>Vlastné ímanie</b>	<b>42,95%</b>	<b>33,54%</b>	<b>65,18%</b>
<b>Cudzie zdroje</b>	<b>57,05%</b>	<b>66,46%</b>	<b>34,82%</b>

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty



**Obr. 23 – Štruktúra pasív**

Rastúca tendencia sa prejavila rovnako ako pri hodnote majetku tak aj pri hodnote pasív. Štruktúra pasív sa počas sledovaného obdobia výrazne menila hlavne podielom vlastného a cudzieho kapitálu. Najväčší podiel cudzích zdrojov na celkových zdrojoch bol v roku 2009 a to 66,46%, ale v roku 2010 to bolo už len 34,82% čo podnik robí stabilnejším.

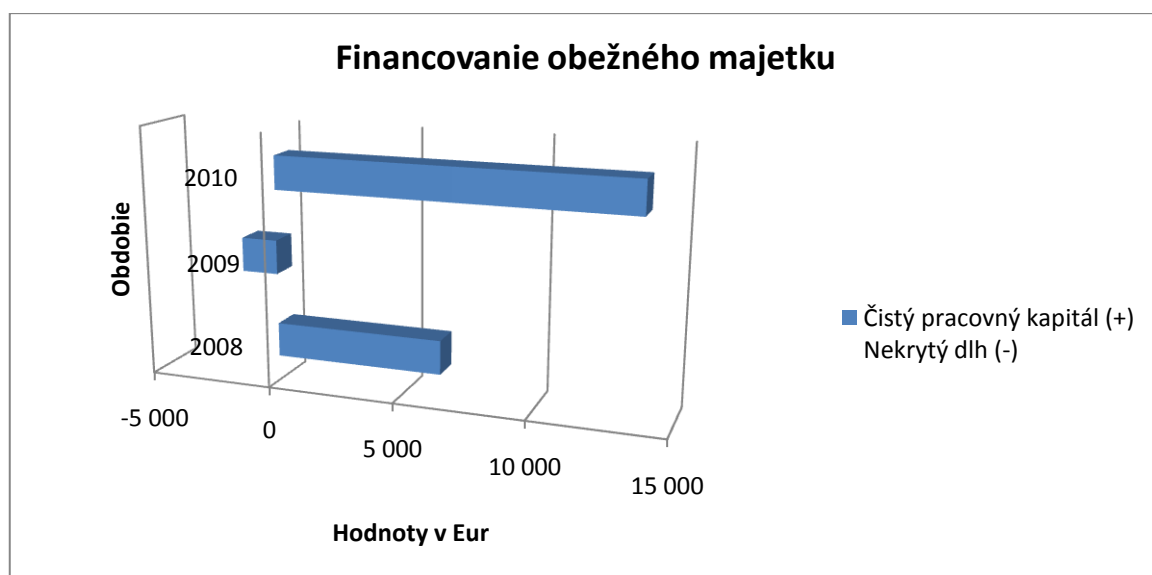
Taktiež došlo k nárastu vlastného kapitálu. V roku 2010 došlo k zvýšeniu o 41 471 € oproti roku 2009 a o 49 758 € oproti roku 2008. Najväčší podiel na cudzích zdrojoch v sledovanom období troch rokov majú krátkodobé záväzky. Čo sa týka spolu vlastného ímanie a cudzích zdrojov, tak najvyššia hodnota bola zaznamenaná v roku 2010 a to vo výške 97 096 €.

#### 4.3.2 Posúdenie financovania obežného a neobežného majetku

Tab. 7 Financovanie obežného majetku

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa v €			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Obežný majetok – dlhodobé pohľadávky	19 786	17 510	97 096	0,88	2,85
Krátkodobý cudzí kapitál	13 274	18 932	63 285	1,43	1,91
<b>Čistý pracovný kapitál, Nekrytý dlh</b>	<b>6 512</b>	<b>-1 422</b>	<b>13 763</b>	<b>-0,22</b>	<b>-9,68</b>

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty



Obr. 24 – Financovanie obežného majetku

Tab. 8 Financovanie neobežného majetku

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa v €			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Neobežný majetok	22 586	67 551	50 853	2,99	0,75
Vlastné ímanie	28 755	42 741	47 514	1,49	1,11
Dlhodobé záväzky	14 352	46 112	41 852	3,21	0,91
Dlhodobé úvery	0	0	0	x	x
Dlhodobý kapitál spolu	31 778	41 149	60 874	1,29	1,48
Dlhodobý kapitál-neobežný majetok	9 192	-26 402	10 021	-2,87	-0,38

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty



Analyzovaný podnik získal za posledný rok čistý pracovný kapitál v hodnote 13 763 €, čo znamená nárast oproti roku 2008 o 121 %, zatiaľ čo v roku 2008 čistý pracovný kapitál predstavoval iba 6 512 €. V roku 2009 podnik dosiahol nekrytý dlh, ktorý predstavuje - 1 422 €. Oba indexy vypočítané z podložených výsledkov mali zápornú hodnotu, zatiaľ čo index za roky 2008 a 2009 predstavoval - 0,22 za rok 2009 a za rok 2010 to bolo - 9,68.

### 4.3.3 Analýza výnosov

Tab. 9 Analýza výnosov

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa v €			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Hospodárske výnosy	228 337	195 227	200 461	0,85	1,03
Finančné výnosy	88	44	44	0,5	1,0
Mimoriadne výnosy	0	0	0	x	x
Celkové výnosy	228 425	195 271	200 505	0,85	1,03

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že podnik, ktorý je cieľom analýzy dosiahol najväčšie celkové výnosy v roku 2008 a to 228 425 €, najnižšie o rok neskôr a to vo výške 195 271 €. V roku 2010 ako v poslednom hodnotenom roku boli celkové výnosy v hodnote 200 505 €, čo znamená pokles oproti prvému sledovanému roku o takmer 28 000 €. Mimoriadne výnosy počas celého sledovaného obdobia majú nulové hodnoty, pričom na celkových výnosoch sa v značnej miere podielajú hospodárske výnosy.

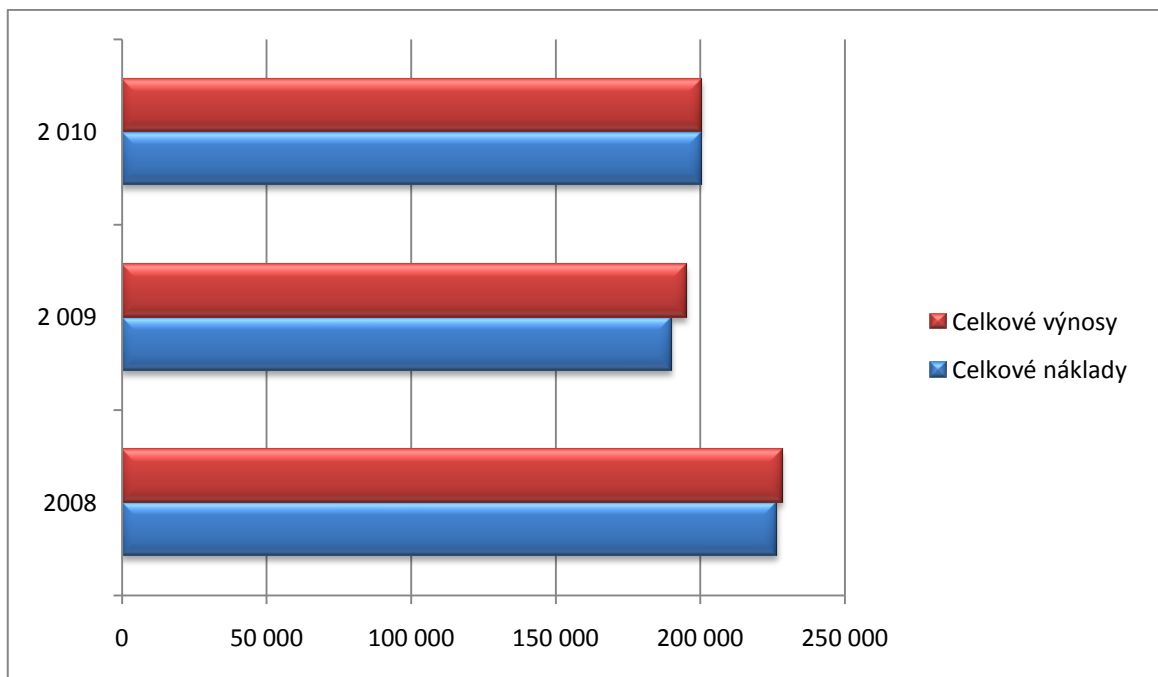
### 4.3.4 Analýza nákladov

Tab. 10 Analýza nákladov

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa v €			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Prevádzkové náklady	225 431	189 007	198 889	0,84	1,05
Finančné náklady	1 231	976	1 311	0,79	1,34
Mimoriadne náklady	0	0	0	x	x
Celkové náklady	226 662	189 983	200 200	0,84	1,05

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty

Tabuľka nákladov predstavuje vernú kópiu tabuľky výnosov. Sledovaný podnik najvyššie hodnoty celkových nákladov dosiahol tiež v roku 2008 vo výške 226 662 €, zatiaľ čo v roku 2009 náklady poklesli na hodnotu 189 983 €, čo je pokles o 19 %. Posledný rok dosiahol hodnotu celkových nákladov 200 200 €, čo je oproti predchádzajúcemu roku nárast o takmer 5 %. Najväčší podiel na celkových nákladoch počas hodnotenia troch rokov majú prevádzkové náklady.



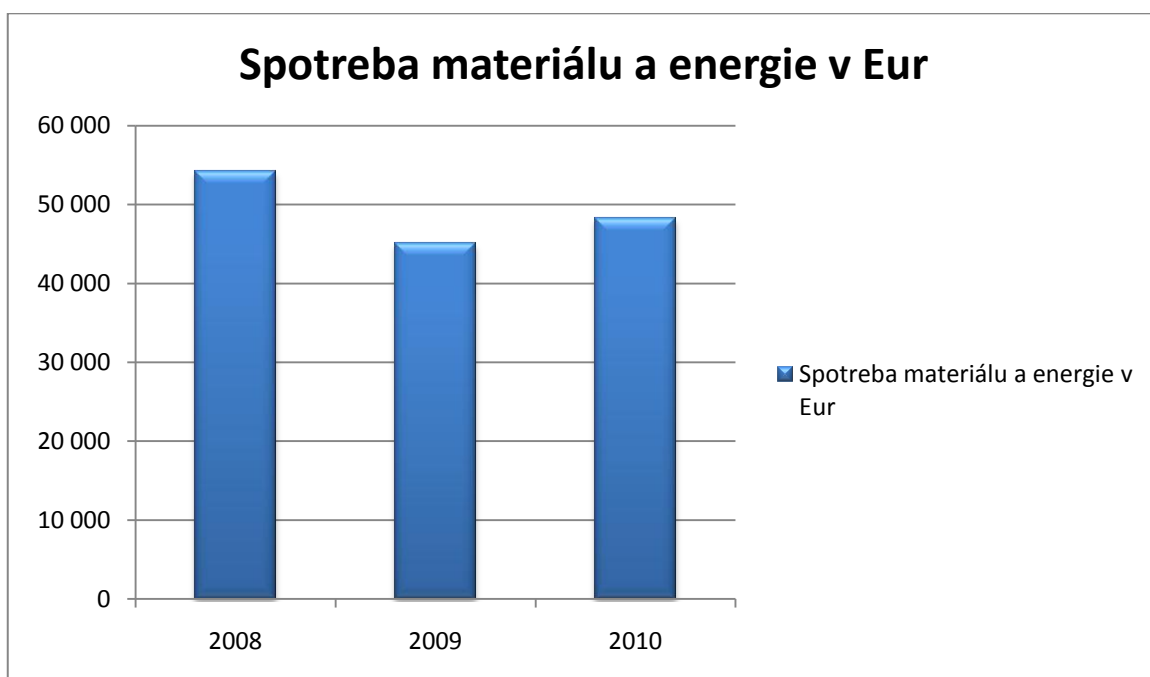
**Obr. 25 – Celkové náklady a výnosy**

Z grafu analýzy celkových výnosov a nákladov vyplýva, že ich krivky vývoja sú podobné. Počas celého sledovaného obdobia hodnota celkových nákladov nepresiahla hodnotu celkových výnosov, takže daný podnik ani v jednom z rokov 2008, 2009 a ani 2010 nebol v strate, ale dosiahol zisk.

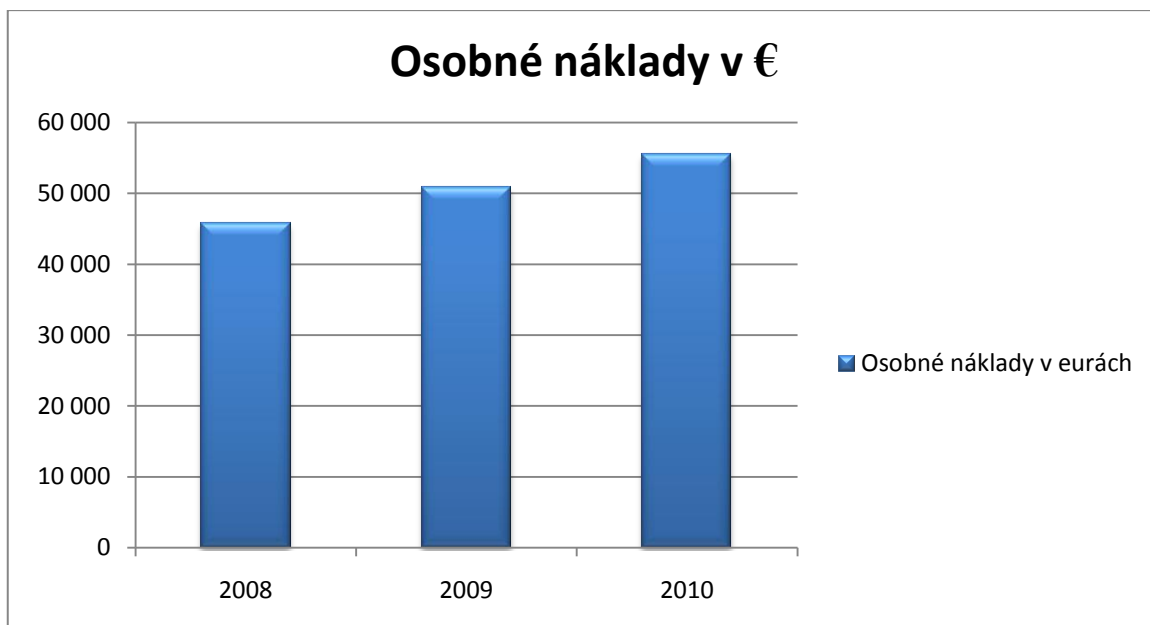
**Tab. 11 Vybrané ekonomické ukazovatele**

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa v €			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Zisk pred zdanením	1 841	4 411	3 752	2,40	0,85
Celkový kapitál	72 611	60 124	70 551	0,83	1,17
Celkové výnosy	228 425	185 260	196 505	0,81	1,06
Spotreba materiálu a energie	54 211	45 007	48 231	0,83	1,07
Osobné náklady	45 743	50 770	55 469	1,11	1,09
Odpisy	11 852	18 226	8 1160	1,54	4,45
Finančné náklady	1 382	1 872	187	1,34	0,1
Ostatné nezahrnuté náklady	101 114	51 102	62 874	0,51	1,23
Dlhodobý hmotný majetok	64 379	66 287	10 168	1,03	0,15
Obežný majetok	9 993	- 6 150	19 987	-0,62	3,25

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty



**Obr. 26 – Spotreba materiálu a energie**



**Obr. 27 – Osobné náklady**



**Obr. 28 – Osobné nezahrnuté náklady**

Zo zostrojených grafov vyplýva, že spotreba materiálu a energie bola najvyššia v roku 2008 a predstavuje hodnotu 54 211 €. Naopak najnižšia hodnota bola dosiahnutá v roku 2009, čo predstavuje pokles o takmer 21 %. Najvyššia hodnota ostatných nezahrnutých nákladov bola tiež v roku 2008, ide o 101 114 €, a najnižšiu hodnotu v roku 2009, kedy došlo k poklesu o 50 012 €. V roku 2010 bola zaznamenaná najvyššia hodnota osobných nákladov, čo predstavuje 55 469 €.

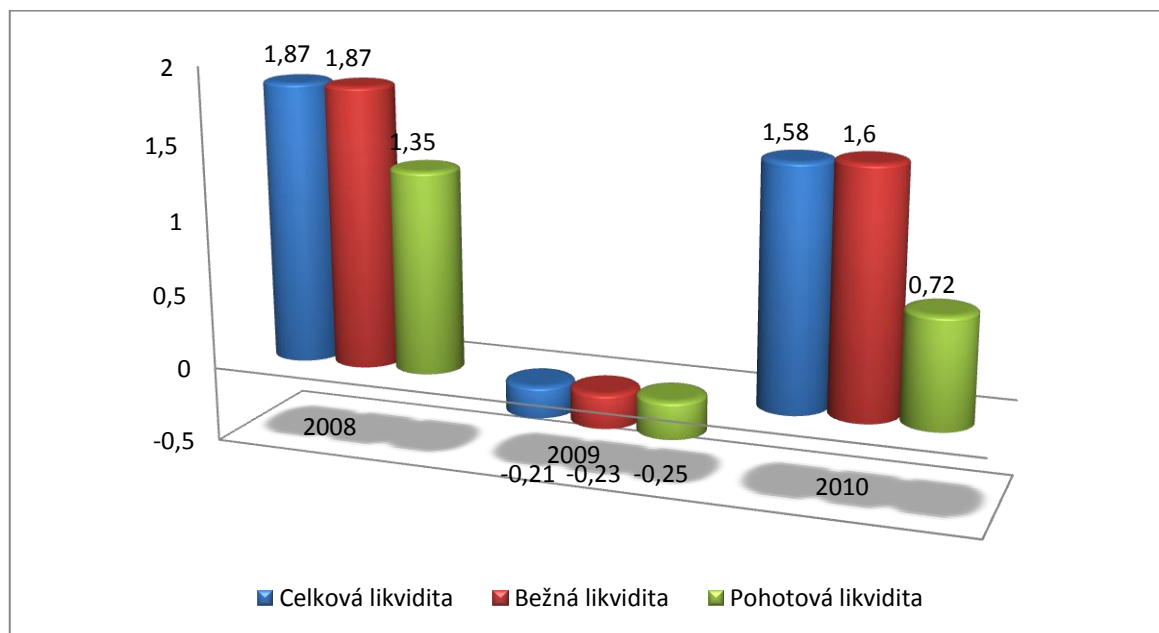
## 4.4 Finančná analýza ex post

### 4.4.1 Ukazovatele likvidity

Tab. 12 Ukazovatele likvidity

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Celková likvidita	1,87	- 0,21	1,58	- 0,11	-7,52
Bežná likvidita	1,87	- 0,23	1,60	- 0,12	-6,96
Pohotová likvidita	1,35	- 0,25	0,72	-0,19	-6,4
Prevádzková celková likvidita	1,87	- 0,21	1,58	- 0, 11	-7,52
Prevádzková bežná likvidita	1,87	- 0,23	1,60	-0,12	-6,96
Prevádzková pohotová likvidita	1,35	- 0,25	0,72	-0,19	-2,88
Korigovaná celková likvidita	1,99	- 0,29	1,85	-0,15	-6,38
Korigovaná bežná likvidita	1,99	- 0,29	2,16	-0,15	-7,45
Korigovaná pohotová likvidita	1,60	- 0,33	2,11	-0,21	-6,4

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty



Obr. 29 – Ukazovatele likvidity

Schopnosť podniku uhrádzať v stanovenom čase svoje záväzky sme vyjadrili pomocou ukazovateľov likvidity. Ukazovatele likvidity vypovedajú o platobnej schopnosti spoločnosti. Informujú nás o schopnosti spoločnosti hradiť krátkodobé záväzky pomocou likvidných prostriedkov.

Jednotlivé ukazovatele sa líšia tým, čo považujeme za likvidné prostriedky. V krátkodobých aktívach existujú položky s rôznou dobou speňažiteľnosti. Dôležité je si tiež uvedomiť, že istá časť týchto položiek musí byť zachovaná, aby spoločnosť mohla pokračovať vo výrobe.

Pri likvidite 1. stupňa sa za prostriedky použiteľné na úhradu krátkodobých záväzkov považuje len hotovosť a krátkodobé cenné papiere (KCP), ktoré sú veľmi ľahko speňažiteľné. Pri tomto stupni likvidity nie je potrebné, aby krátkodobé záväzky boli plne kryté, pretože ich splatnosť bude nastávať postupne počas roka.

Likvidita 2. stupňa zahŕňa okrem hotovosti a KCP aj krátkodobé pohľadávky. Hodnota tohto ukazovateľa by sa mala pohybovať blízko hodnoty 1.

Likvidita 3. stupňa alebo tiež bežná likvidita uvažuje s možnosťou použitia všetkých krátkodobých aktív na úhradu svojich krátkodobých záväzkov. Speňažiť všetky krátkodobé aktíva však väčšinou nie je možné, ak chce spoločnosť pokračovať v transformačnom procese. Potrebuje zachovať istú minimálnu výšku zásob a pohľadávok. Preto hodnota tohto ukazovateľa by sa mala pohybovať v intervale 1,5 až 2,5. Každý investor by mal spozornieť, ak hodnota tohto ukazovateľa poklesne pod hodnotu 1. V takom prípade spoločnosť financuje časť dlhodobých aktív krátkodobými záväzkami a to je porušenie zlatého bilančného pravidla.

Acid-test ratio je vhodný na analýzu spoločností, ktoré nemôžu zásoby použiť na úhradu krátkodobých záväzkov, či už z dôvodu problematickej premeny na peňažnú hodnotu alebo kvôli zachovaniu kontinuity výroby. Tento ukazovateľ je trochu menej prísny ako likvidita 2. stupňa, preto by sa jeho hodnota mala pohybovať mierne nad 1. Hodnota celkovej likvidity by nemala byť menšia ako 1,50, optimum sa dosahuje pri hodnote 2,00 a maximálna hodnota je 2,50. V sledovanom období nášho podniku do stanoveného intervalu zapadajú obdobia rokov 2008 a 2010. V roku 2009 podnik dosiahol zápornú hodnotu – 0,21, čo znamená, že v tomto období podnik nebol schopný platiť si svoje záväzky.

Hodnota ukazovateľa pri bežnej likvidite by sa mala pohybovať od 1,00 do 1,50. Tomuto intervalu prislúchajú roky 2008 a 2010. Ak je hodnota menšia ako 1,00, podnik bude musieť vyhlásiť likvidáciu zásob, aby mohol uhradiť dané záväzky podniku. V našom prípade ide o rok 2009, kedy podnik dosiahol zápornú hodnotu – 0,23, kedy nebol schopný platiť svoje záväzky. Pozitívne je, ak je hodnota bežnej likvidity vyššia ako 1,00, kedy má podnik aj po úhrade krátkodobých záväzkov ešte rezervu.

Optimálna hodnota pohotovej likvidity je v intervale od 0,20 do 0,80, čiže na jedno € krátkodobých záväzkov pripadá najmenej 0,20 € najlikvidnejších prostriedkov – pravidlo jedna k piatim ( one to five rule ). Tento interval dosahuje podnik len v roku 2010, kedy bola dosiahnutá hodnota 0,72. Svojou hodnotou – 0,25 sa v roku 2009 podnik dostáva pod hranicu intervalu a v roku 2008 to bolo dokonca nad hranicu intervalu, kedy sa dosiahla hodnota 1,35, čo predstavuje nadbytok likvidných prostriedkov. Ak je podnik dlhodobo nelikvidný, hrozí mu bankrot, ak má nadbytok likvidných prostriedkov, môže ohroziť svoju budúcu efektívnosť, lebo prostriedky nevložil do likvidných, ktoré o nej rozhodujú. Preto je veľmi dôležité správne riadenie likvidity, čo predstavuje náročnú a dôležitú činnosť, ktorá je súčasťou podniku.

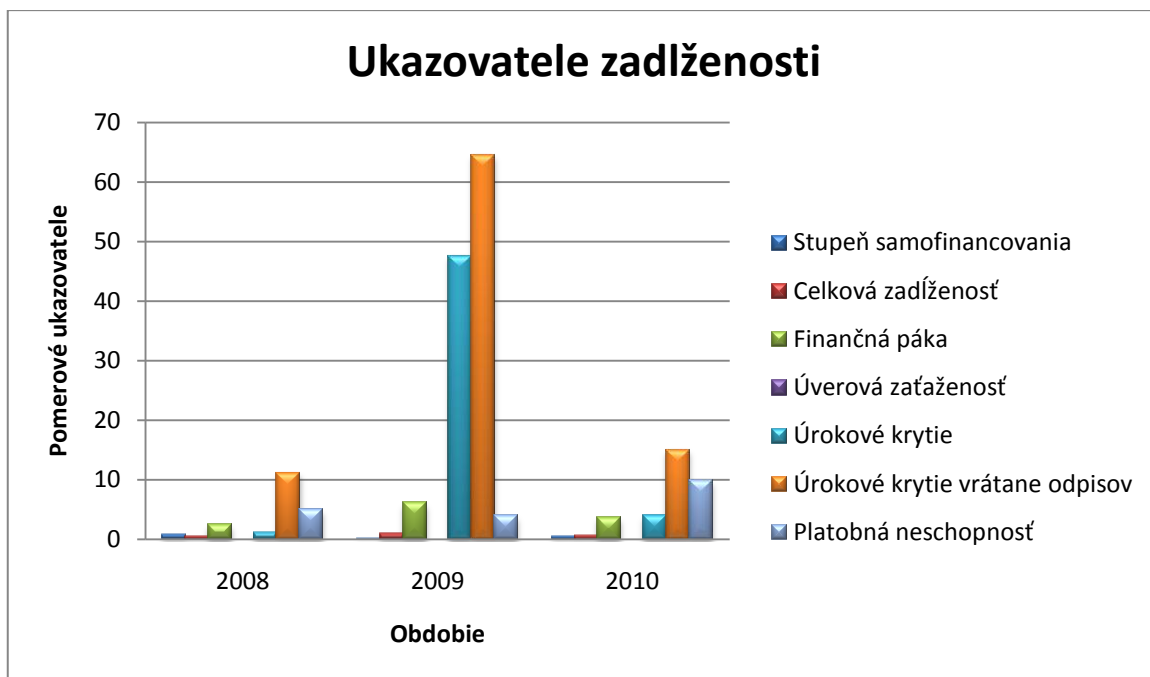
#### 4.4.2 Ukazovatele zadlženosti

Tab. 13 Ukazovatele zadlženosti

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Stupeň samofinancovania	0,72	0,17	0,50	0,24	2,94
Celková zadlženosť	0,48	0,90	0,60	1,88	0,67
Finančná páka	2,48	6,02	3,62	2,43	0,60
Úverová zaťaženosť	0,00	0,00	0,00	x	x
Úrokové krytie	1,11	47,63	4,02	42,9	0,08
Úrokové krytie vrátane odpisov	11,09	64,54	15,00	5,09	0,23
Platobná neschopnosť	5,01	3,99	9,75	0,80	2,44

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty

Koeficient samofinancovania nám udáva koľko percent z aktív je pokrytých z vlastných zdrojov. V sledovanom období podnik dosahuje rôzne hodnoty. Najvyššiu hodnotu dosahuje v roku 2008 a to hodnotu 0,71. O rok neskôr nastal výrazný pokles na hodnotu 0,17. A v poslednom sledovanom roku to bola hodnota 0,50. Stupeň samofinancovania vypovedá o nedostatku vlastného kapitálu, keď dosahuje nižšiu hodnotu ako 0,50, čiže rok 2010 bol „na hrane“.



Obr. 30 – Ukazovatele zadlženosti

Podobnú informáciu nám poskytne aj ukazovateľ zadlženosti celkových aktív, ktorý je vlastne doplnujúcim ukazovateľom štruktúry ku koeficientu samofinancovania. Tento ukazovateľ nás informuje aké percento z celkových aktív tvoria cudzie zdroje. Súčet percentuálnych hodnôt koeficientu samofinancovania a ukazovateľa zadlženosti celkových aktív je 100%. Prevrátením hodnoty koeficientu samofinancovania dostávame ďalší ukazovateľ nazývaný finančná páka.

$$\text{Koeficient samofinancovania} = \frac{\text{vlastné ímanie}}{\text{aktíva}} * 100\%$$

$$\text{Celková zadlženosť} = \frac{\text{cudzie zdroje}}{\text{aktíva}} * 100\%$$

$$\text{Finančná páka} = \frac{\text{aktíva}}{\text{vlastný kapitál}}$$



Za vysokú zadlženosť sa považuje hodnota nad 50% (v investične nenáročných odboroch sa pripúšťa až 75-percentné využívanie cudzích zdrojov). Z tabuľky vyplýva, že v rokoch 2009 a 2010 sa hodnoty ukazovateľa podniku pohybujú nad kritickou hladinou, čo znamená, že podnik je závislý na majiteľoch cudzích zdrojov. Celková zadlženosť bola pomerne nízka v roku 2008, kedy dosahovala hodnotu 0,48. Pre lepšie pochopenie štruktúry zadlženia môžeme celkovú zadlženosť ďalej členiť na dlhodobú a krátkodobú.

Ďalším zaujímavým ukazovateľom zadlženosti, ktorý nás upozorní na porušenie zlatého bilančného pravidla je ukazovateľ podkapitalizovania. Hodnota tohto ukazovateľa by sa mala pohybovať na hodnote vyššej ako 1. Ak je táto hodnota menšia ako jedna znamená to, že časť dlhodobých aktív je financovaná z krátkodobých záväzkov. Okrem miery a štruktúry musíme analyzovať aj schopnosť znášať túto zadlženosť. V tom nám pomôže ukazovateľ úrokového krytia. Tento ukazovateľ hovorí koľko krát je spoločnosť schopná zo zisku pred úrokmi a zdanením (EBIT) pokryť úrokové náklady spoločnosti. Optimálna hodnota tohto ukazovateľa je okolo úrovne 8. Zvýšená opatrnosť sa odporúča pri hodnotách nižších ako 3. Sledovaná hodnota ukazovateľa podniku výrazne stúpla v roku 2009 a o rok neskôr klesla až na hodnotu 4,02.

Ukazovateľ platobná neschopnosť hodnotí možnosť podniku splácať krátkodobé záväzky krátkodobými pohľadávkami. Koefficienty vo všetkých troch rokoch výrazne presahovali hodnotu 1, čiže podnik nebol schopný splácať svoje krátkodobé záväzky z krátkodobých pohľadávok. Najvyššiu hodnotu dosiahol v roku 2010, kde na 1 € pohľadávok pripadajú záväzky vo výške 9,75 €.

#### 4.4.3 Ukazovatele aktivity

Tab. 14 Ukazovatele aktivity

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
<i>Doba obratu zásob</i>	x	x	x	x	x
vo vzťahu k tržbám	0,00	0,08	0,20		2,5
vo vzťahu k nákladom	0,00	0,16	0,80		5
Doba inkasa pohľadávok	6,12	2,85	8,88	0,47	3,12
<i>Doba splácania záväzkov</i>	x	x	x	x	x
vo vzťahu k tržbám	27,44	66,17	31,63	2,41	0,48
vo vzťahu k nákladom	45,32	127,66	106,82	2,82	0,84
Doba obratu celkového majetku	56,34	133,74	131,65	2,38	0,98
Obrat celkového majetku	7,06	2,89	3,20	0,40	1,11

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty

Skupinu ukazovateľov aktivity môžeme rozdeliť na ukazovatele doby obratu a ukazovatele počtu obratov. Ukazovatele doby obratu udávajú, koľko dní trvá kým sa hodnota majetku pretaví do tržieb. Pre spoločnosť je výhodné ak tento čas je minimálny, pretože to zvyšuje rentabilitu. Hodnotu ukazovateľa doby obratu sme počítali v dvoch formách a to vo vzťahu k tržbám a vo vzťahu k nákladom. Ukazovatele počtu obratov sú koeficientmi vyjadrujúcimi koľko krát sa majetok pretaví do tržieb za jeden rok. Pri týchto ukazovateľoch je žiaduca maximalizácia.

Doba obratu zásob je v nami analyzovanom podniku bezvýznamná vzhľadom na výšku objemu zásob.

Ukazovateľ doba inkasa pohľadávok taktiež umožňuje posúdiť ako účinne podnik využíva svoj majetok. Vypovedá o skutočnosti, koľko dní trvá zinkasovanie vyfakturovaných výkonov (výrobných, služieb). V sledovanom období podnik vykazuje veľmi krátku dobu inkasa pohľadávok a to 3 až 8 dní, pričom vypočítaná doba inkasa je primeraná vzhľadom na nízky objem pohľadávok, na ktorý vplyva inkaso v hotovosti. Pomer 1:1 by mal byť zachovaný pri dobe inkasa pohľadávok a dobe splatnosti záväzkov, čo sa podniku nepodarilo dosiahnuť ani v jednom sledovanom období.

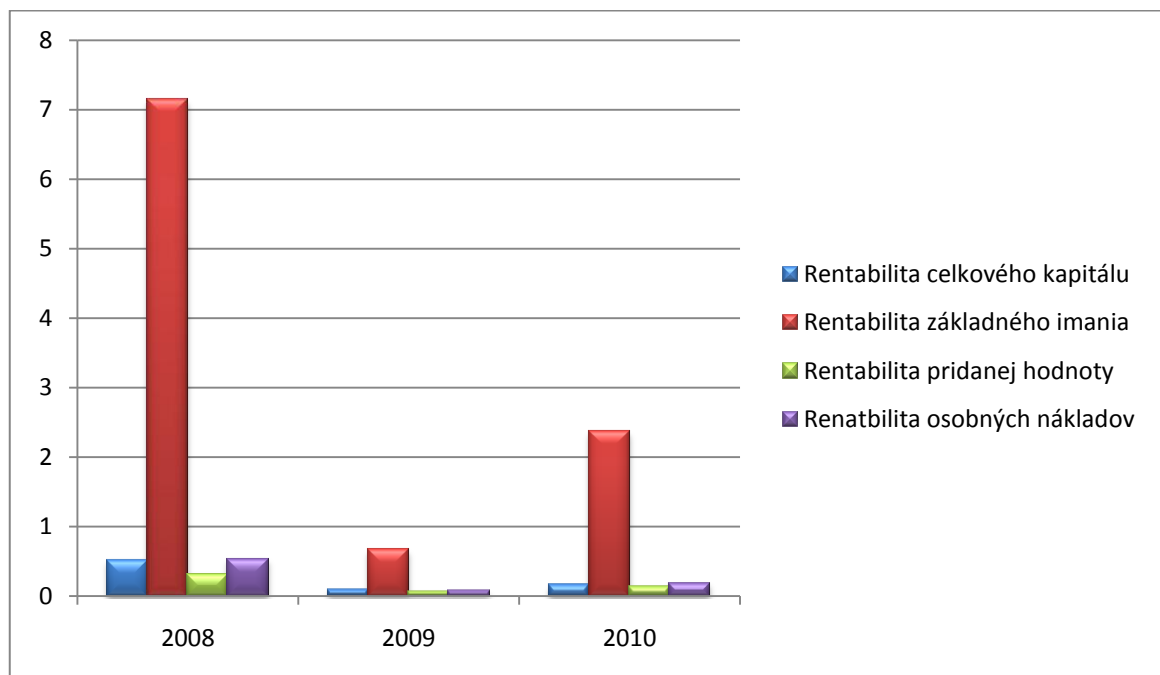
Doba obratu celkového majetku najnižšiu a teda aj najvýhodnejšiu hodnotu dosiahla v roku 2008, a to takmer 57 dní. Najmenej výhodnú hodnotu podnik dosiahol v roku 2009 a to takmer 134 dní, čo predstavuje nárast o 142 % oproti roku 2008.

#### 4.4.4 Ukazovatele rentability

Tab. 15 Ukazovatele rentability

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Rentabilita celkového kapitálu	0,52	0,09	0,16	0,17	1,77
Rentabilita vlastného kapitálu	0,92	0,28	0,30	0,30	1,07
Rentabilita základného imania	7,14	0,67	2,37	0,09	3,54
Rentabilita celkových tržieb	0,24	0,05	0,09	0,21	1,8
Rentabilita celkových výnosov	0,22	0,05	0,09	0,23	1,8
Rentabilita pridanej hodnoty	0,32	0,07	0,14	0,22	2,0
Rentabilita osobných nákladov	0,54	0,08	0,19	0,15	2,34
Rentabilita celkových nákladov	0,27	0,04	0,10	0,15	2,5
Úhrnná výnosnosť celkového kapitálu	3,06	2,23	2,84	0,73	1,27

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty



Obr. 31 – Ukazovatele rentability

Ukazovateľ rentability (výnosnosti) celkového kapitálu označovaný tiež ako ROA (Return on Assets) konfrontuje výsledok podnikateľskej činnosti s objemom vloženého kapitálu. Vypovedá o zhodnotení celkového kapitálu, ktorý spoločnosť využívala na podnikanie.

Zhodnotením časti celkového kapitálu, ktorým je vlastný kapitál, je čistý zisk a zhodnotením časti cudzieho kapitálu (požičaného), je úrok, ktorý musí podnik zaplatiť. Výška RCK by mala byť vyššia ako úroková miera za požičaný kapitál. Rentabilita celkového kapitálu bola v roku 2009 najnižšia a predstavuje hodnotu 0,09, čo predstavuje pokles oproti roku 2008, kedy hodnota bola najvyššia. Rok 2010 predstavuje v porovnaní s rokom 2009 nárast o takmer 44 %. Z toho vyplýva, že v roku 2009 1€ celkového kapitálu prinieslo 0,09 € zisku.

Rentabilita vlastného imania, teda výnosnosť vlastného kapitálu je tiež veľmi dôležitým ukazovateľom. Hodnota ukazovateľa nám vypovedá o výške zhodnotenia práve vlastného kapitálu. Dynamika zhodnotenia vlastného kapitálu by mala byť vyššia ako dynamika zhodnotenia celkového kapitálu. V prípade nášho podniku bola uvedená podmienka splnená počas celého sledovaného obdobia, pričom najvyššiu hodnotu dosiahla v roku 2008 a to 0,92 a v nasledujúcom roku klesla o 1/3. To znamená, že v roku 2009 1 € vlastného kapitálu prinieslo zisk 0,28 €.

Ukazovateľ rentability tržieb meria zisk k objemu podnikovej činnosti. Vypovedá o výške čistého zisku, ktorý pripadá na 1 € tržieb. Meria tak vlastne zhodnotenie spotrebovaných výrobných činiteľov. Najnižšia hodnota ukazovateľa je v roku 2009. V roku 2008 bola dosiahnutá naopak najvyššia hodnota 0,24, z toho vyplýva, že na 1 € tržieb pripadá 0,24 € zisku.

Rentabilita výnosov sa tiež nazýva ako ziskovosť výnosov a má podobnú tendenciu ako rentabilita tržieb, keďže tržby tvoria takmer 100 % výnosov.

Rentabilita pridanej hodnoty zase vhodne dopĺňa rentabilitu výnosov a nákladov. Ukazovateľ má kolísavú tendenciu, pohybuje sa od 0,07 do 0,32. V roku 2009 dosiahol najnižšiu hodnotu a v roku 2008 najvyššiu, kedy na 1 € pridanej hodnoty pripadá 0,32 € zisku.

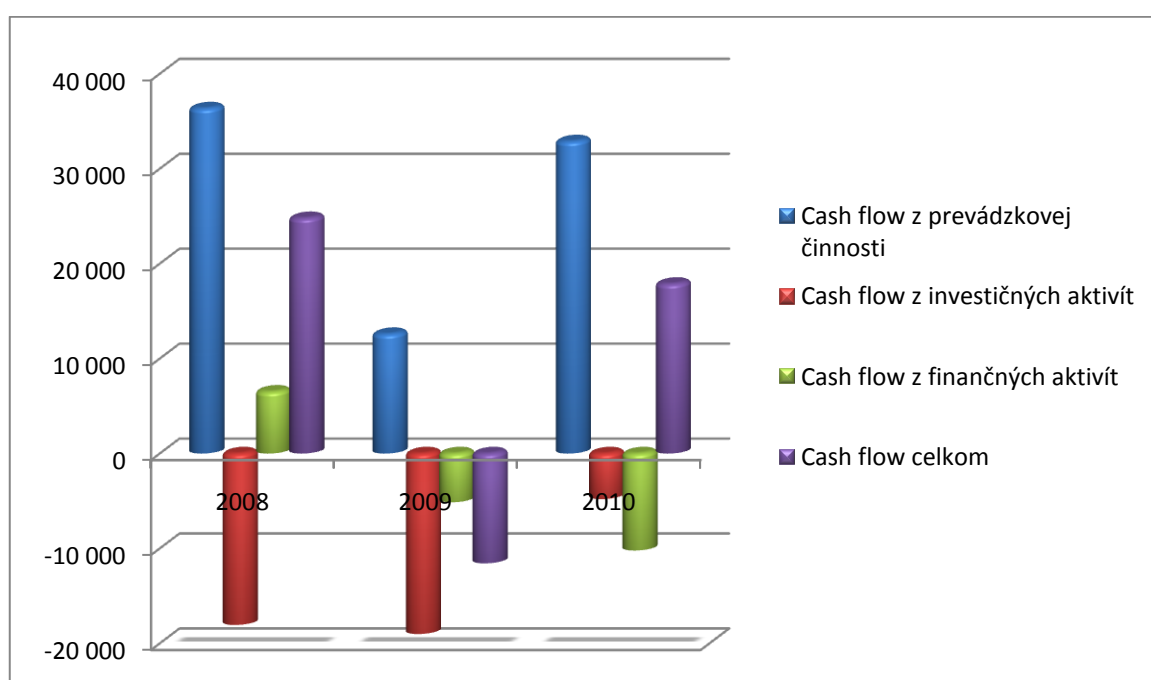
Rentabilita celkových nákladov poukazuje, aký pomer má zisk na vynaložených celkových nákladoch. Ukazovateľ sledovaného podniku má opäť kolísavú tendenciu, pohybuje sa od 0,04 do 0,27. Najvyššiu a teda najvýhodnejšiu hodnotu dosiahol podnik v roku 2008 a to 0,27, čo predstavuje oproti najslabšiemu roku 2009 nárast o 0,23. Z toho vyplýva, že v roku 2008 pripadalo na 1 € vynaložených celkových nákladov 0,27 € zisku.

#### 4.4.5 Nett cash flow

Tab. 16 Vývoj ukazovateľov peňažného toku

Ukazovateľ	Hodnoty ukazovateľa v €			Indexy	
	2008	2009	2010	09/08	10/09
Cash flow z prevádzkovej činnosti	36 338	12 579	32 871	0,35	2,61
Cash flow z investičných aktivít	-18 057	-19 006	-4 798	1,05	0,25
Cash flow z finančných aktivít	6 501	-5 135	-10 211	-0,79	1,99
Cash flow celkom	24 782	-11 562	17 862	-0,47	-1,54

Zdroj: Podklady analyzovanej spoločnosti, vlastné výpočty



Obr. 32 – Ukazovatele peňažného toku

V sledovanom období hodnoty ukazovateľa značne kolíšu. Negatívne výsledky podnik dosiahol v roku 2009, kedy hodnoty mali zápornú hodnotu. Hlavnou príčinou týchto negatívnych výsledkov bol hlavne zlý vývoj Cash flow z investičných a finančných aktivít. Limitujúcim faktorom bola nízka tvorba zisku. Avšak v roku 2010 nastal pozitívny vývoj, kedy podnik dosiahol hodnotu celkového Cash flow 17 862 €, čo predstavuje nárast oproti najhoršiemu roku 2009 o 6 300 €. Avšak najpriateľnejšia hodnota bola v roku 2008 a to 24 782 €.

## 5 ZÁVER

Cieľom diplomovej práce bolo zhodnotenie finančnej a ekonomickej situácie vybraného podnikateľského subjektu PS-MOS s.r.o. a popis produktov spoločnosti. Produkty vykazujú kvalitné prevedenie a pozoruhodnú výkonnosť ako aj účinnosť pri daných technických parametroch. Daná vykurovací technika má vysoké možnosti uplatnenia na domácom trhu ako aj na trhu zahraničnom. Jedným z dôležitých faktorov rozhodujúcim o kúpe daných zariadení je hlavne cena, ktorá je v porovnaní s vysokou kvalitou produktov veľmi výhodná. V ekonomickom zhodnotení podniku sme sledovali stav, vývoj a štruktúru majetku, ďalej posúdenie financovanie obežného a neobežného majetku a tiež analýzu nákladov a výnosov. Daná analýza bola vykonaná spôsobom ex post a boli hodnotené tri po sebe nasledujúce obdobia a to roky 2008, 2009 a 2010. Čo sa týka analýzy výnosov a nákladov, tak ani v jednom sledovanom období hodnota celkových nákladov nepresiahla hodnotu celkových výnosov, takže daný podnik ani v jednom z rokov 2008, 2009 a ani 2010 nebol v strate, ale dosiahol zisk.

Ukazovateľ likvidita v roku 2009 dosiahol dokonca zápornú hodnotu, čo znamená, že podnik v danom období nebol schopný plniť svoje záväzky alebo to bolo len v obmedzenej miere. Ukazovateľ zadĺženosti mal postupnú stúpajúcu tendenciu. V rokoch 2009 a 2010 sa hodnoty ukazovateľa podniku pohybujú nad kritickou hladinou, čo znamená, že podnik je závislý na cudzích zdrojov. Celková zadĺženosť bola pomerne nízka v roku 2008, kedy ešte dosahovala primeranú hodnotu. Zvyšovanie zadĺženosti bolo spôsobené skutočnosťou, že podnik vynaložil podstatné množstvo finančných prostriedkov na nákup daných produktov, pričom značná časť bola financovaná cudzími zdrojmi. K tejto nie moc dobrej situácii neprospeš ani pokles výnosov, čo bolo spôsobené znížením dopytu a hospodárskou krízou. V poslednom období podnik prijal opatrenia na zvýšenie objemu tržieb a tiež schopnosť plniť si svoje záväzky. Ukazovateľ rentability v poslednom sledovanom roku nadobudol stúpajúcu tendenciu oproti roku 2009, čo znamená, že podnik sa stáva stabilnejším a schopným plniť si svoje aktivity. Hodnoty aktivity naznačujú, že podnik nedostatočne využíva svoj majetok.

Podnik by sa mal usilovať lepšie využívať a zhodnocovať svoj majetok, maximalizovať svoje silné stránky a postupne odstraňovať tie slabé. Pravdou je, že podnik bol ovplyvnený svetovou hospodárskou a finančnou krízou, čo spôsobilo zníženie dopytu po produktoch. Mali by sa prijať také opatrenia, ktoré by ešte vylepšili danú situáciu a zabránili tomu, aby sa dané negatívne vplyvy viac neprejavovali.

## 5.1 Návrh na využitie výsledkov

Na základe vykonanej finančno-ekonomickej analýzy daného podnikateľského subjektu, táto časť zahŕňa návrhy na zlepšenie stavu budúceho vývoja podniku.

Uvedené návrhy by mohli byť námetom pri plánovaní budúceho vývoja podniku:

1. Vstúpiť do jednania s odberateľmi, ale aj s dodávateľmi a využiť všetky dostupné prostriedky pre oddialenie záväzkov a pre lepšie a rýchlejšie urýchlenie inkasa pohľadávok,
2. Sledovať vývoj na trhu a tiež správanie a konanie konkurencie,
3. Výsledky finančných analýz porovnávať s doterajším vývojom, s plánovanými hodnotami a taktiež s priemernými hodnotami príslušného odvetvia,
4. Stále zvyšovanie akosti daných výrobkov a spoľahlivosti produktov,
5. Realizovať opatrenia na dosiahnutie zvýšenia účinnosti vykurovacích zariadení pri čo najmenej spotrebe,
6. Stanoviť maximálnu hranicu podielu cudzieho kapitálu na financovaní podniku,
7. Venovať pozornosť ukazovateľom, ktoré majú pozitívny vplyv na spoločnosť a tie, ktoré majú negatívny vplyv treba odstrániť,
8. Investovať s cieľom zvýšenia kvality.

## 6 ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

1. SIVÁK, R. : Teória politiky kapitálovej štruktúry a majetkovo finančnej stability podnikateľských subjektov. Vydavateľstvo Ekonóm, Bratislava 2005
2. BIELIK, P., GURČÍK, Ľ., GAJDOŠ, I. : Dôchodkovosť poľnohospodárskych podnikov v SR. SPU Nitra, 2003, 57-62 s., ISBN 80-8069-220-3
3. BELICA, M. : Podnikové financie, SPU Nitra, 2002, 171 s., ISBN 80-8069-006-5
4. ZALAI, K. a kol. : Finančno-ekonomická analýza podniku. Bratislava, 2004, 44 s., ISBN: 80-7140-562-2
5. OBTULOVÍČ, P. : Finančná analýza podnikov s využitím matematicko-štatistických postupov, IN: Zborník vedeckých prác z konferencie Medzinárodné vedecké dni 2000 SPU Nitra
6. KAJANOVÁ, J. : Náklady a ceny. Bratislava: IRIS, 2005, 46 s., ISBN 80-89018-92-0
7. DVOŘÁK, M. : Determinanty tvorby výsledku hospodárenia v SR. IN: Zborník vedeckých prác z medzinárodnej konferencie – Faktory úspešnosti. Nitra: SPU 2003, 103-107 s., ISBN 80-8069-434-6
8. VLACHYNSKÝ, K. a KRÁLOVIČ, J. : Finančný manažment. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave, 2002, 5 s., ISBN 80-89047-17-3
9. SEDLÁČKOVÁ, H. : Strategická analýza. Praha: C.H.Beck, 2000, 77 s., ISBN 80-7179-422-8
10. GURČÍK, Ľ. : Podnikateľská analýza a kontroling. Nitra: SPU, 2004, 52 s., ISBN 80-8069-449-4
11. KÖNIGOVÁ, M.: Využití finanční analýzy k identifikaci krize v podniku, Nitra: SPU, 2004, 523, 527-528 s. ISBN 80-8096-356-0
12. ALEXY, J., SIVÁK, R.: Finančno-ekonomická analýza. Trenčín TU, 2001, 4-12 s., ISBN 80-88914-30-2
13. CHRASTINOVÁ, Z. 2009. Faktory ekonomickej efektívnosti poľnohospodárstva a jeho výrobných odvetví, Bratislava, VÚEPP, 2009, 15 s., ISBN 978-80-80-8058-501-3
14. GRUNWALD, R.: Prijateľné hodnoty pomerových ukazovateľů finančního zdraví. 2000, 37-40 s.



15. SYNEK, M. a kol.: Ekonomika a řízení podniku. VŠE Praha, 1994, 187 s., ISBN 80-7134-418-0
16. KAMENÍKOVÁ, K.: Finančné riadenie firmy, Košice TU, 2002, 63 s., ISBN 80-8073-084-9
17. BIELIK, P.: Podnikové hospodárstvo. Nitra: SPU, 2006, 320 s., ISBN 80-8069-698
18. KOŠČO, T., SZOVICZ, P., TÓTH, M.: Podnikové financie, banky, burzy, SPU Nitra, 2004, 195 s., ISBN 80-8069-349-8
19. HAMBÁLKOVÁ, M. 2002. Komerčná činnosť. Nitra, SPU, 2002, 135-157 s., ISBN 80-8069-039-1
20. HOLEČKOVÁ, J.: Finanční analýza a plánování podniku. Praha, 2001, 14 s., ISBN 80-745-6264-6
21. PATAKY, J.: Základy účtovníctva, PSU Nitra, 2004, 212 s., ISBN 80-8069-460-5
22. EUROEKONÓM – Dostupné na internete: <http://www.euroekonom.sk/>
23. FINANČNÍK – Dostupné na internete: <http://www.financnik.sk/>
24. LESÁKOVÁ, Ľ.: Analýza podniku, UMB Banská Bystrica, 1996, 141 s., ISBN 80-88825-84-9
25. PS-MOS s.r.o. 2010 – Dostupné na internete: <http://www.ps-mos.sk/>
26. VÍCEN, J.: Podnikateľská analýza, SPU Nitra, 1998, 1 s., ISBN 80-7137-464-4
27. BREALEY, R.A., MYERS, S.C.: Teorie a praxe firemních financií, Praha: Computer press, 2002, 769 s., ISBN 80-7226-189-4
28. BALÁŽ, P. a kol. autorov: Veľká ekonomická encyklopédia, SPRINT Bratislava, 1996, 549 s., ISBN 80-88848-02-4

## 7 PRÍLOHY

Príloha 1 – Produkty spoločnosti v prevádzke



Obr. 33 - Sahara



Obr. 34 - Sahara



Obr. 35 – Horák a kotol



Obr. 36 – Horák a kotol



**Obr. 37 - Infražarič**



**Obr. 38 - Infražarič**